

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΟΥ ΚΟΥ ΣΤΡΑΤΗ Γ. ΑΝΔΡΕΑΔΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1962

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ : I. Γενικά.— II. Ἡ διεθνὴς Οικονομία κατὰ τὸ 1962.— III. Ἡ Ἑλληνικὴ Οικονομία κατὰ τὸ 1962 καὶ ἡ Ἐμπορικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος.— IV. Εἰδικώτεροι ἐξελίξεις εἰς τὴν Ἐμπορικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος.— V. Ἀνάλυσις τοῦ Ἰσολογισμοῦ τῆς Ἐμπορικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος.

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΓΕΝΙΚΗΝ ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΝ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

I. Γ Ε Ν Ι Κ Α

Κύριοι Μέτοχοι,

Ἡ Ἐμπορικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος μὲ τὴν πάροδον τοῦ ἔτους 1962 προσθέτει εἰς τὸ ἐνεργητικὸν τῆς νραστηριότητος αὐτῆς ἐν ἀπόμῃ ἔτος γόνιμον εἰς ἀποτελέσματα, ἱκανοποιητικὰ δι' αὐτὴν καὶ τοὺς Μετόχους τῆς, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ὅλην ἐν τῇ χώρᾳ καταβαλλομένην προσπάθειαν πρὸς διεύρυνσιν τῶν δυνατοτήτων κατακτήσεως τῆς οἰκονομικῆς προόδου.

Αἱ ἐγκαίρως προγραμματισθεῖσαι συγκεκριμέναι ἐπιδιιώξεις τῆς Τραπεζῆς κατὰ τὸ ἐπισκοπούμενον ἔτος, ἐπροχώρησαν μεθοδικῶς καὶ σταδιακῶς εἰς τὴν ὑλοποίησιν αὐτῶν καὶ οὕτω, κατὰ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1962, εἰς λαμπρὰν τελετὴν, ἐθεμελιώθη τὸ εἰς Νέαν Καρβάλην Καβάλας Ἐργοστάσιον παραγωγῆς Λιπασμάτων, ἔκτοτε δὲ προχωροῦν ἱκανοποιητικῶς αἱ ἐργασίαι οἰκοδομήσεως αὐτοῦ. Ἐπίσης ἐπροχώρησαν, κατὰ τὰ προγραμματισθέντα, καὶ αἱ ἐργασίαι ἱδρύσεως τοῦ εἰς Βέλο Κορινθίας Ἐργοστασίου ἐπεξεργασίας Χυμῶν καὶ Κοκκοερῶν εἰς τοιοῦτον βαθμὸν, ὥστε νὰ εἶναι πλήρως ἔτοιμον νὰ ἀρχίσῃ τὴν λειτουργίαν του. Ἐξ ἄλλου, τὸ μέγα κτιριακὸν συγκρότημα τοῦ ὑπὸ τῆς συγγενοῦς Ἴονικῆς καὶ Λαϊκῆς Τραπεζῆς, διὰ τῆς Ἐταιρείας Ξενοδοχειακῶν Ἐπιχειρήσεων «Ἡ Ἴονικὴ», ἀνεγερθέντος μεγάλου Ξενοδοχείου «Χίλτον» Ἀθηνῶν παρεδόθη, ἔτοιμον καὶ πλήρως ἐξοπλισμένον καὶ ἤρχισεν ἤδη νὰ λειτουργῇ ἱκανοποιητικῶς. Ἐκτὸς τούτου ἐγένοντο ὅλαι αἱ προκατασκευαστικαὶ ἐργασίαι, ἐλήφθησαν αἱ σχετικαὶ ἀδείαι καὶ ἱδρύθη, δημοσιευθέντος τοῦ σχετικοῦ Καταστατικοῦ, ὁ φορεὺς ὁ ὁποῖος θὰ ἀναλάβῃ τὴν ἱδρυσιν Ναυπηγείων. Τέλος, ἱδρύθη μὲ συμμετοχὴν ξένων Τραπεζικῶν Ὀργανισμῶν τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς ἡ Τράπεζα Ἐπενδύσεων, ἡ ὁποία ἤρχισεν ἤδη τὰς ἐργασίας τῆς.

Καί περί δλων μὲν αὐτῶν θά ἐπανέλθωμεν κατωτέρω, ἐνταῦθα ὁμως κρίνεται ἀναγκαῖον νά ὑπαμνησθοῦν ἀπλῶς, διὰ νά τονισθῇ ὅτι τήν ὀλην δραστηριότητά της αὐτήν καί τήν προγραμματιζομένην τοιαύτην διὰ τὸ μέλλον ἡ Ἡ Ἐμπορικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος ἀσκει: προσηλωμένη ἀπαρεγκλίτως εἰς τήν ἀρχὴν το ὀελευθέρου ἀνταγωνισμοῦ, ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ τήν μόνην σταθεράν δύναμιν, ἱκανήν νά ὀδηγήσῃ εἰς ὕγιᾶ προοδευτικὴν πορείαν τήν ἐπιχειρηματικὴν δρᾶσιν πρὸς τὸ γενικὸν καλόν.

Οὕτως, ἐνῷ ἡ Ἐμπορικὴ Τράπεζα, μὲ τήν συνεργαζομένην Ἰονικὴν καί Λαϊκὴν Τράπεζαν, πρώτη χρονικῶς καί οὐσιαστικῶς ἤνοιξε τὸν δρόμον εἰς τοὺς ἀνωτέρω ἐπιχειρηματικοὺς τομεῖς, εἰς οὐδένα, ὁ ὁποῖος ἠθέλησε δημιουργικῶς νά τήν συναγωνισθῇ, ἠγνήθη τὸ αὐτὸ δικαίωμα. Ἐδέχθη τήν ἔλευθέραν ἀμιλλαν καί τὸν ἔλευθερον ἀνταγωνισμὸν ὡς ἔναυσμα βελτιώσεως καί προόδου.

Ἐξετήρητοι εἶναι αἱ ἀντιδράσεις, αἵτινες προεβλήθησαν καί ἀπεχορυφώθησαν κατὰ τὸ ἐπισκοπούμενον ἔτος ἐκ πολλῶν πλευρῶν, ἀφοῦ ἡ ἀναπτυχθεῖσα δραστηριότης ἀνάγεται εἰς ὀλους σχεδὸν τοὺς κλάδους τῆς παραγωγικῆς προσπάθειας. Ἡ Ἐμπορικὴ Τράπεζα ἀντιμετωπίζει τὰς ἀντιδράσεις αὐτὰς μὲ τήν ὑπ' αὐτῆς ἀναπτυσσομένην ἐπίμονον, ἐντιμον, ἐντονον καί δημιουργικὴν δρᾶσιν, εἰς τήν ὁποῖαν αἰσθάνεται καθημερινῶς αὐξανόμενην τήν συμπάραστασιν τοῦ ἐπιχειρηματικοῦ καί τοῦ εὐρέος Κοινοῦ, τὸ ὁποῖον, ἀδέκαστος κριτής, παρέχει συνεχῶς αὐξανόμενα δείγματα ἐμπιστοσύνης καί ἐκτιμῆσεως τοῦ ἔργου της.

Ἡ Διοίκησις τῆς Ἐμπορικῆς Τραπεζῆς, ἀκολουθοῦσα σταθερῶς τήν ἀπὸ πολλοῦ χαραχθεῖσαν ὁδόν, παρηκολούθησε καί κατὰ τὸ λήξαν ἔτος μετὰ προσοχῆς ἐκ τοῦ πλησίον τήν πορείαν, τήν ὁποῖαν διέγραψαν ἡ ὀικονομία τῆς Χώρας, ὡς σύνολον, ὡς καί αἱ ἐπὶ μέρους κλάδοι αὐτῆς ἰδιαιτέρως. Ἐν ὀψει δὲ τῆς πραγματικότητος ταύτης καί βάσει τῶν προοπτικῶν τῆς δημιουργουμένης καταστάσεως ἐκ τῆς ἐντὸς τοῦ εὐρυτέρου χώρου τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος ἐντάξεως τῆς Χώρας, ἀνέλαβε τήν πρωτοβουλίαν τῆς ἰδρύσεως τῆς Ἐνώσεως Ἑλληνικῶν Τραπεζῶν, ἡ ὁποῖα ἐπροχώρησε εἰς τὰς ἀναγκαῖας ἐπαφὰς μὲ τὰς ἀντιστοίχους ἐνώσεις ξένων Χωρῶν καί τήν Ὀμοσπονδίαν Ἐμπορικῶν Τραπεζῶν τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς πρὸς ἀπὸ κοινοῦ ἀντιμετώπισιν προβλημάτων συνεργασίας καί κοινοῦ ἐνδιαφέροντος. Ἐξ ἄλλου ἐπροχώρησεν εἰς τήν ὀλοκληρῶσιν τῶν μέτρων τῆς ἐσωτερικῆς παρασκευῆς καί ὀργανώσεως. Παρἄλληλως δὲ ἔλαβεν, ἐντὸς τῶν ἀφιεμένων εἰς αὐτήν περιθωρίων πρωτοβουλίας, τὰ κατάλληλα μέτρα πρὸς ὕποδοθήσιν τῆς καταβαλλομένης γενικῶς προσπάθειας διὰ τήν κατάκτησιν τῆς περαιτέρω ἀναγκαῖας ὀικονομικῆς προόδου εἰς τὸν τόπον.

Ἐἰδικώτερον, ἀξίζει νά σημειωθῇ ἐκ προομίου ὅτι τὸ σύνολον τῶν ἐργασιῶν τοῦ ἡμετέρου πιστωτικοῦ Ἰδρύματος, ἐξ ἴσου δὲ καί αἱ καταθέσεις

ὅπως καὶ αἱ πάσης φύσεως χορηγήσεις, ἐσημείωσαν ἰσομερῆ ἀνάπτυξιν κατὰ τὸ ἐπισκοπούμενον ἔτος.

Συγκεκριμένως τὸ σύνολον τοῦ κύκλου τῶν ἐργασιῶν τῆς Τραπεζῆς ἐσημείωσεν αὐξησαν κατὰ 23% περίπου.

Τὸ σύνολον τῶν πάσης φύσεως καταθέσεων, αἱ ὁποῖαι κατὰ τὴν τελευταίαν δετῖαν ἐτριπλασιάσθησαν σχεδὸν καὶ ἔφθασαν εἰς 5103,7 ἑκατ. δραχμῶν, ἠξήθησαν, ἐντὸς τοῦ 1962, κατὰ 24,22%. Ταῦτα εἶναι τὸ ἀνώτατον ποσοστὸν αὐξήσεως, τὸ ὅποιον ἐσημειώθη κατὰ τὸ 1962, εἰς τὸν τομέα τῶν τραπεζικῶν καταθέσεων.

Αἱ πιστοδοτήσεις πρὸς ὅλους τοὺς κλάδους τῆς οἰκονομίας, περιλαμβανομένων καὶ τῶν χορηγηθεισῶν ἐγγυήσεων, ἀνῆλθον εἰς 5.407,8 ἑκατομμύρια, αὐξηθῆσαι ἐντὸς τοῦ 1962 κατὰ 23%.

Σημαντικὴ εἶναι καὶ ἡ αὐξησις ἣτις ἐσημειώθη εἰς τὸ Χαρτοφυλάκιον τῶν Χρεωγράφων, ἡ ὅποια ὑπογραμμίζει τὴν εἰδικὴν συμβολὴν τῆς Τραπεζῆς εἰς τὴν βιομηχανικὴν ἀνάπτυξιν τῆς Χώρας.

Ἐπίσης λίαν ἀξιόλογα ὑπῆρξαν τὰ ἀκαθάριστα ἔσοδα καί, συνεπείᾳ τούτου, καὶ τὰ καθαρὰ κέρδη τῆς Τραπεζῆς, ἀνελθόντα εἰς 82,1 ἑκατομμύρια, ἐξ ὧν πρὸς διάθεσιν 59,1 ἑκατομμύρια δραχ. Τὸ γεγονός τοῦτο ὡδήγησεν εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου νὰ προτείνῃ τὴν αὐξησαν τοῦ μερίσματος ἀπὸ 1250 δραχ. κατὰ τὸ 1961 εἰς 20 δραχ. κατὰ τὸ 1962, ἧτοι ἠξήθη κατὰ 60%.

Ἡ ρευστότης τῆς Ἐμπορικῆς Τραπεζῆς, ἦτοι τὰ πάσης φύσεως διαθέσιμα τοῦ πιστωτικοῦ μας Ἰδρύματος, διειρηθῆθη εἰς λίαν ὑψηλὸν ἐπίπεδον. Ὁδῶ τὸ σύνολον τῶν τοιαύτης μορφῆς διαθεσίμων κατὰ τὸ τέλος τοῦ 1962 ἀνῆρχετο εἰς 1.958,9 ἑκατομ. δραχ., ἦτοι εἰς ποσοστὸν 38,3% τοῦ συνόλου τῶν ἀποταμιεύσεων.

Ὁ δυναμικὸς τῆς Ἐμπορικῆς Τραπεζῆς καὶ ἡ ζωτικότης αὐτῆς ἐμφράζονται ἀπὸ τοὺς ἀριθμοὺς τῶν ἐγγραφῶν, αἰτινες διακινούνται μέσῳ τοῦ Ἡλεκτρονικοῦ Κέντρου αὐτῆς συνεχῶς αὐξανόμεναι καὶ αἱ ὁποῖαι, χωρὶς νὰ περιλαμβάνουν εἰσέτι ὀρισμένους μεγάλους κλάδους ἐργασιῶν, ὡς εἶναι τὸ χαρτοφυλάκιον ἀξιῶν, τὸ ταμειυτήριον, αἱ χορηγήσεις ὄλων τῶν μορφῶν, αἱ ἐγγυήσεις καὶ ἄλλοι, ἦτοι κλάδοι συγκεντροῦντες πολλὰς δεκάδας χιλιάδων πελατῶν ἡμερησίως, ἀνῆλθον ἀπὸ τῆς κατὰ Σεπτέμβριον 1962 ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας τοῦ Ἡλεκτρονικοῦ Κέντρου μέχρι τοῦ τέλους Δεκεμβρίου 1962 εἰς ἓν ἑκατομμύριον καὶ πλέον ἐγγραφῶν. Ἡ κίνησις αὕτη προέρχεται ἀπὸ στρατιάν ἑκατοντάδων χιλιάδων πελατῶν ὄλης τῆς κλιμακώσεως καὶ ὄλων τῶν κατηγοριῶν, ἀπὸ τοῦ ἀπλοῦ μικροῦ ἀποταμιευτοῦ μαθητοῦ, ἐργάτου ἢ ἀγρότου, μέχρι τοῦ μεγάλου εἰσοδηματιοῦ ἢ ἐπιστήμονος καὶ ἀπὸ τοῦ βιοτέχνου ἢ τοῦ ἐμπόρου τοῦ ἀσχολουμένου μὲ τὸ εἰσαγωγικὸν καὶ τὸ ἔξα-

γωγικόν ἐμπόριον, μέχρι τοῦ μεγάλου βιομηχανοῦ καὶ δλων τῶν μορφῶν τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ τῶν δυνάμεων τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς τοῦ τόπου.

Ἡ στρατιά δὲ αὕτη, ἡ ὁποία συγκροτεῖ τὴν οἰκονομικὴν ἀλλοίωσιν τῆς Χώρας καὶ ἐκπράττει καθαρῶς τὸν τομέα τῆς ἰδιωτικῆς ἐπιχειρηματικότητος, εἶναι οἱ πολῦτοιμοι προστάται εἰς τὸ ἔργον τῆς προόδου τοῦ τόπου καὶ οἱ ἄνθρωποι αἱ ὅποιοι αισθάνονται τὴν Ἐμπορικὴν Τράπεζαν ὡς ἰδικόν των ἀπόκλιμα, γεγονός διὰ τὸ ὅποιον τὴν ὑπερῆφανειαν αισθάνεται ἡ Διοίκησις αὐτῆς.

Πρὸ τῆς ἀναλύσεως τοῦ Ἰσολογισμοῦ τοῦ Ἰδρυματός μας, ὁ ὅποιος τίθεται ἐνώπιον Ἰμῶν πρὸς ἐγκρίσιν, προβαίνομεν κατωτέρω εἰς τὴν σχηματικὴν τῶν ἐξελίξεων, αἱ ὅποια ἐσημειώθησαν κατὰ τὸ ὑπὸ κρίσιν ἔτος εἰς τὴν διεθνή καὶ εἰς τὴν ἑλληνικὴν οἰκονομίαν καὶ ἀπετέλεσαν ἀκριβῶς τὸ πλαίσιον ἐνὸς τοῦ ὁποίου ἔδρασε τὸ ἡμέτερον Πιστωτικὸν Ἰδρυμα καὶ. ὡς εἶς τῶν κυριωτέρων παραγόντων τοῦ ἑλληνικοῦ τραπεζικοῦ συστήματος, ἀνέλαθε τὰς εὐθύναις τοῦ ἀνήκοντος εἰς αὐτὸ ἔργου.

II. Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟ 1962

Τὸ παγκόσμιον οἰκονομικὸν ἔτος. Τὰ σπουδαιότερα παγκοσμίου χαρακτῆρος οἰκονομικὰ προβλήματα, ὡς εἶναι τὸ πρόβλημα τῆς ρυθμίσεως τῆς διεθνούς ἀγορᾶς ἀγροτικῶν προϊόντων, τὸ πρόβλημα τῆς ὑπερνικησεως τῶν δυσχερειῶν πρὸς ὑποδοθήσιν τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως τῶν ὑπαναπτύκτων Χωρῶν, τὸ πρόβλημα τῆς ρυθμίσεως τῶν σχέσεων τῆς Ἑρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος μετὰ τῶν τρίτων Χωρῶν καὶ τὸ πρόβλημα τῆς θεραπείας τῆς μικρᾶς χαλαρώσεως, ἡ ὁποία ἐμφανίζεται εἰς τὸν ρυθμὸν τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, ἐξηκολούθησαν νὰ παραμένουν κατὰ βάσιν ἀνεπίλυτα κατὰ τὸ ἐπισκοπούμενον ἔτος 1962.

Τὸ ἀγροτικὸν πρόβλημα. Εἰς τὴν προσπάθειαν τῆς εἰς διεθνή κλίμακα ἀποτελεσματικῆς ἐπιλύσεως τοῦ ἀγροτικοῦ προβλήματος, σημαντικὸν ἔγμα ἀπέτελεσεν ἡ κατὰ τὴν 1ην Ἰουλίου 1962 σημειωθείσα ἐναρξίς τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἐν Βρυξέλλαις ἀποφασισθείσης κατὰ τὴν 14ην Ἰανουαρίου 1962 κοινῆς ἀγροτικῆς πολιτικῆς τῶν ἐξ Ἑρωπαϊκῶν Χωρῶν τῆς Κοινότητος, ὡς καὶ ἡ συστηματικῶς συντελουμένη ἐπὶ παγκοσμίου κλίμακος ἐργασία τῆς Γενικῆς Συμφωνίας Δασμῶν καὶ Ἐμπορίου (G.A.T.T.).

Πάντως, ἡ σημειωθεμένη ἑλλειψὶς συντονισμοῦ καὶ ἡ ἐπιμόνος ἐμφανισθεμένη ἀνομιλία εἰς τὰς ἀνά τὸν κόσμον ἀγορᾶς τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων ἀπέτελεσαν τὸ κριτικὸν ἠμῶν εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν οἰκονομικῶν σχέσεων καὶ τῶν ἀνταλλαγῶν μετὰ τῶν διαφόρων Χωρῶν.

Ἀκριβῶς δὲ ἡ μὴ ἐπίτευξις λύσεως εἰς τὸ πρόβλημα τοῦ καθορισμοῦ

τῶν ὄρων τῆς διεθνoῦς διακινήσεως τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων ἀπετέλεσεν ἓνα ἀπὸ τοὺς λόγους τῆς μέχρι τοῦδε ἀποτυχίας τῶν διαπραγματεύσεων μεταξὺ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος καὶ τῆς Μεγάλης Βρετανίας. Παρὰ τὴν ὄψιν καὶ τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας νὰ χαρακτηρίσουν τὴν Εὐρωπαϊκὴν Οἰκονομικὴν Κοινότητα ὡς διεπαμένην ὑπὸ συστήματος ἄκρως προστατευτικοῦ καὶ νὰ προχωρήσουν εἰς τὴν ἐναρξιν διαπραγματεύσεων διὰ τὴν ἐπίτευξιν συμφωνίας διεπούσης ὠριμένα ἀγροτικὰ προϊόντα, ὡς ὁ καφές, ἡ σάκχαρις, ὁ σίτος καὶ ὁ λάμβας.

Ἐιδικώτερον ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰς Ἀφρικανικὰς καὶ Ἀσιατικὰς Χώρας, σημειοῦται, ὅτι καθ' ἑλλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους 1962 παρετηρήθη διαρκῆς πτώσις τῶν τιμῶν, τόσον τῶν λεγομένων «τροπικῶν» ἀγροτικῶν προϊόντων, ὅσον καὶ τῶν πρώτων ὑλῶν, αἱ ὅποια ἀποτελοῦν τὸν κύριον ἔγκον τῶν ὑπ' αὐτῶν διενεργουμένων ἐξαγωγῶν. Ἡ σημειωθείσα δὲ μείωσις τῶν ἐκ τῶν ἐξαγωγῶν τούτων προερχομένων ἐσόδων δὲν κατέστη δυνατόν νὰ ἀντισταθμισθῇ διὰ τῆς εἰς τὰς Χώρας ταύτας παρεχομένης οἰκονομικῆς βοηθείας ἐκ μέρους τῶν βιομηχανικῶς προηγμένων Χωρῶν. Ἐξ αὐτοῦ ἐπεδεικνύθη ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις καὶ περιωρισθῆσαν ἐτι πλέον αἱ δυνατότητες εἰσαγωγῆς εἰς τὰς Χώρας ταύτας τοῦ ἀναγκαίου διὰ τὴν ταχείαν ἐκβιομηχάνωσιν καὶ οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν βιομηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ.

Ἡ εἰς παγκόσμιον κλίμακα ὀργάνωσις τῶν ἀγορῶν ἀγροτικῶν προϊόντων, τῆς ὁποίας ἡ ἀνάγκη σαφῶς διαφαίνεται, ἀναμφιβόλως θὰ ἀπέβαιεν εἰς ὄφελος τόσον τῶν παραγωγῶν ὅσον καὶ τῶν καταναλωτῶν.

Δυσχέρειαι εἰς τὸν ἀγροτικὸν τομέα ἀντιμετωπίζονται καὶ εἰς τὰς Χώρας τοῦ Ἀνατολικοῦ Συνασπισμοῦ. Συγκεκριμένως, εἰς τὴν Σοβιετικὴν Ἐνωσιν, πρὸς ἀντιμετώπισιν σχετικῶν προβλημάτων, κατόπιν τῆς ἀποτυχίας τῶν ἄλλης μορφῆς μέτρων, προεκλήθη ἡ κατὰ 30% ἀξίσης τῶν τιμῶν τῶν τροφίμων ὡς κίνητρον ἐνθαρρύνσεως τῶν παραγωγῶν πρὸς ἀξίσην τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς, ἡ δὲ Λαϊκὴ Κίνα, ἀντιμετωπίζουσα πρόβλημα λιμοῦ, ἀπεφάσισε τὴν μαζικὴν εἰσαγωγὴν τροφίμων ἐκ τῶν Δυτικῶν Χωρῶν.

Ὁ προγραμματισμὸς εἰς τὴν Δυτικὴν Εὐρώπην. Κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος, τὸ ἐνδιαφέρον τῶν οἰκονομικῶν κύκλων τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης ἐπέσυραν ὁ προγραμματισμὸς τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως καὶ ὁ συντονισμὸς τῶν προσπαθειῶν τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας πρὸς τὰ μέτρα τῆς κρατικῆς παρεμβάσεως εἰς τὸν τομέα τῆς Οἰκονομίας. Ὅπως, μετὰ τὴν Γαλλίαν, ἡ ὁποία προχωρεῖ εἰς τὸ τέταρτον κατὰ σειρὰν τετραετὲς πρόγραμμα ἐκσυγχρονισμοῦ καὶ οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως, καὶ τὸ Ἠνωμένον Βασίλειον, τὸ ὁποῖον ἠκολούθησε τὸ γαλλικὸν παράδειγμα, ἡ Ἰταλία, τὸ Βέλγιον, αἱ Σκανδιναβικαὶ Χῶραι καὶ ἡ Ἰσπανία προσανατολίζονται ἀποφασιστικῶς πρὸς τὸν προγραμματισμὸν τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύ-

ξως αὐτῶν. Ἡ ὄλονέν καί εἰς μεγαλύτερον βαθμὴν συνειδητοποίησις τῆς ἰδέας τοῦ οἰκονομικοῦ προγραμματισμοῦ εἰς τὴν Δυτικὴν Εὐρώπην καί, ἰδιαιτέρως, εἰς τὰς Χώρας τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς ὤθησε τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐπιτροπὴν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος εἰς τὴν κατάρτισιν προγράμματος κοινῆς δράσεως καὶ διὰ τὰς Ἐξ Χώρας. Σχετικὸν ὑπόμνημα ὑπεβλήθη, ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὰ ἀνώτερα ὄργανα τῆς Κοινότητος. Εἰς τοῦτο ἐκτίθενται αἱ μέχρι τῆς λήξεως τῆς μεταβατικῆς περιόδου κυριώτεραι ἐπιδιώξεις τῆς Κοινότητος, ὡς καὶ εἰσηγήσεις ἀποδλέπουσαι εἰς τὴν ἐπιτάχυνσιν τῆς πραγματώσεως τῆς ἰδέας τῆς οἰκονομικῆς ἐνοποιήσεως τῶν Ἐξ Χωρῶν.

Αἱ κυριώτεραι τῶν προτάσεων τούτων ἀναφέρονται εἰς τὴν κατάργησιν τῶν ἐντὸς τοῦ χώρου τῆς Κοινότητος εἰσαγωγικῶν δασμῶν, εἰς τὴν καθιέρωσιν κοινῶν δασμολογίῶν ἔναντι τῶν τρίτων Χωρῶν, εἰς τὴν υἱοθέτησιν κοινῆς πολιτικῆς ὡς πρὸς τὴν μακροπρόθεσμον καὶ τὴν βραχυπρόθεσμον οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν, ὡς καὶ εἰς τὸν συντονισμὸν τῆς πολιτικῆς τῶν κατ' ἴδιαν Κρατῶν - μελῶν ἐπὶ διαφόρων τομέων οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς δράσεως. Ἐιδικώτερον, πρὸς ἀνάπτυξιν τῶν τομέων τῆς γεωργίας, τῶν μεταφορῶν καὶ τῆς ἐνεργείας, πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς νομισματικῆς σταθερότητος εἰς τὰ Κράτη - μέλη καὶ τῆς ἀπροσκόπτου λειτουργίας τοῦ ἐλευθέρου ἀνταγωνισμοῦ, ὡς καὶ πρὸς ἐπέκτασιν τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.

Ἡ ἐνοποιήσις τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης καὶ αἱ προοπτικαὶ τῆς Ε. Ο. Κ. κατὰ τὴν τρέχουσαν ἀπροοπτικαὶ τῆς Ε. Ο. Κ. κατὰ τὴν τρέχουσαν δεκαετίαν. Ἡ συμπλήρωσις τοῦ πέμπτου ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος ἔτους, αὐτὴ καθ' ἑαυτήν, ἀποτελεῖ σημαντικὸν σταθμὸν εἰς τὴν μεταβατικὴν περίοδον, τὴν ὅποیان θὰ διέλθῃ ὁ θεομὸς οὗτος. Μὲ τὴν ἐναρξιν τοῦ δευτέρου ἔτους τοῦ δευτέρου σταδίου τῆς μεταβατικῆς περιόδου, ἡ συνολικὴ δασμολογικὴ μείωσις ἐπ' ἑνὸς τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων ἀνῆλθεν εἰς 50% ἐπὶ δὲ τῶν ἀγροτικῶν ἔφθασεν εἰς 35%.

Σταθμὸν ἐπίσης εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῆς οἰκονομικῆς ἐνώσεως τῆς Εὐρώπης ἀπετέλεσεν ἡ ἐπίτευξις κατ' ἀρχὴν συμφωνίας μὲ τὴν G.A.T.T., ὡς καὶ μὲ τὰς Ἠνωμένους Πολιτείας, περὶ μείωσεως τῶν εἰσαγωγικῶν δασμῶν, ἐνῶ, ἐξ ἄλλου, ὁ ὑπὸ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν ψηφισθεὶς νόμος περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ ἐμπορίου θὰ ἐπ.τρέψῃ εἰς τὸν Πρόεδρον Kennedy νὰ διαπραγματευθῇ καὶ τὴν περαιτέρω δασμολογικὴν μείωσιν ἐπὶ τῶν μεταξὺ Ἠνωμένων Πολιτειῶν καὶ τῶν Χωρῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος διενεργουμένων ἐμπορικῶν συναλλαγῶν.

Ἐσαύτως, ἐκτὸς τῆς ἐπιτευχθείσης ἤδη συνδέσεως τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῆς Κοινότητος καὶ τῶν συνεχιζομένων διαπραγματεύσεων μετὰ τῆς Τουρ-

κίας, αἱ ἀποκτράσαι τὴν ἀνεξαρτησίαν αὐτῶν προσφάτως δέκα ὀκτὼ χώραι τῆς Ἀφρικῆς ὑπέγραψαν πενταετοῦς διαρκείας συμβάσιν μετὰ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος. Κατ' αὐτὴν θὰ παρασχεθῇ ἐκ μέρους τῶν Κρατῶν τῆς Κοινότητος οἰκονομικὴ βοήθεια ἐξ 730 ἑκατομμυρίων δολλαρίων διὰ τὴν χρονικὴν περίοδον 1963—1967, τὰ ἀφρικανικὰ δὲ Κράτη ἀνέλαβον νὰ καταργήσουν τὸ σύστημα ὑπερτιμήσεως τῶν γεωργικῶν προϊόντων των, ἐνῶ, ἐξ ἄλλου, ἡ Κοινότης παρεχώρησεν εἰς αὐτὰ καὶ σημαντικὰ δασμολογικὰς διευκολύνσεις. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν προσπάθειαν διὰ τὴν μετὰ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος σύνδεσιν τῆς Μεγάλης Βρετανίας καὶ τῶν μετ' αὐτῆς συνδεομένων Χωρῶν τῆς Ζώνης Ἐλευθέρων Συναλλαγῶν, αἱ σχετικαὶ διαπραγματεύσεις, αἰτινες, παρὰ τὰ ὑφιστάμενα ἔμπόδια, ἐφαίνοντο προσδεύουσαι, ἀπρόοπτος διεκόπησαν, λόγῳ προβολῆς τοῦ γαλλικοῦ θέτο, κατὰ τῆς ἐντάξεως τῆς Μεγάλης Βρετανίας εἰς τὴν Κοινὴν Ἀγορὰν.

Ἐξ ἄλλου καὶ ἡ Ἰαπωνία ἀνέλαβε τὴν πρωτοβουλίαν τῆς ἐνάρξεως διαπραγματεύσεων μετὰ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος, ἀποβλέπουσα εἰς τὴν διευρύνσιν τῶν ἐμπορικῶν σχέσεων μετ' αὐτῆς καὶ εἰς τὴν ἄρσιν τῶν ἐν ἰσχύϊ προστατευτικῶν μέτρων.

Αἱ προοπτικαὶ εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Κοινότητα. Συμφώνως πρὸς τελευταία στοιχεία, ἐν σχέσει πρὸς τὰς ἀναμενομένας οἰκονομικὰς ἐξελίξεις εἰς τὰς Χώρας τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς δεκαετίας 1960—1970, προβλέπεται, ὅτι κατὰ τὴν περίοδον ταύτην τὸ ἀκαθάριστον ἐθνικὸν προϊόν τῆς Κοινότητος ἐν τῷ συνόλῳ του θὰ αὐξηθῇ κατὰ ρυθμὸν χαμηλότερον τοῦ προγενεστέρου. Ὑπολογίζεται ὅτι τὸ μέσον ἐτήσιον ὕψος αὐτοῦ θὰ ἀνέλθῃ εἰς 4,8%. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰς ἐπὶ μέρους Χώρας τῆς Κοινότητος, ἀναμένεται ὅτι ἡ Ἰταλία θὰ διατηρήσῃ τὴν πρώτην θέσιν, μὲ ρυθμὸν οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως κατὰ μὲν τὴν πρώτην πενταετίαν 1960—1965, ἀνώτερον τοῦ 34% ἐν συνόλῳ, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν 1965—1970, ἀνώτερον τοῦ 32%. Εἰς τὴν Γερμανίαν, εἰς τὴν ὁποίαν κατὰ τὴν χρονικὴν περίοδον 1950—1955 ἐσημειώθη ὁ ὑψηλότερος παντὸς ἄλλου ρυθμὸς ἀναπτύξεως, καλύψας κατὰ τὴν πενταετίαν ποσοστὸν 54%, προβλέπεται, ὅτι κατὰ τὴν πενταετίαν 1965—1970 δὲν θὰ ὑπερβῇ τὸ μέτριον ποσοστὸν τοῦ 22%. Τέλος, ὁ χαμηλότερος ρυθμὸς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως προβλέπεται διὰ τὸ Βέλγιον.

Ἐξ αὐτῶν συνάγεται ὅτι τὸ κύριον χαρακτηριστικὸν τῶν γενομένων προβλέψεων εἶναι ὁ συνεχῶς ἐπιβραδυνόμενος ρυθμὸς αὐξήσεως τοῦ ἀκαθάριστου ἐθνικοῦ προϊόντος τῆς Κοινότητος. Ὅπως, ἐνῶ ἡ σημειωθείσα κατὰ τὴν πενταετίαν 1950—1955 αὐξήσις εἰς τὸ συνολικὸν προϊόν τῆς Κοινότητος, ἐνιαίως λαμβανομένης, ἐκάλυψε ποσοστὸν 35%, κατὰ τὴν ἐπομένην

πενταετίαν τῶν ἐτῶν 1955—60 ἡ αὐξησις κατῆλθεν εἰς ποσοστὸν 28%. Κατὰ δὲ τὰς δύο πενταετεῖς περιόδους τῆς τρεχοῦσης δεκαετίας τῶν ἐτῶν 1960 ἕως 1970, ἀναμένεται ὅτι ὁ ρυθμὸς τῆς αὐξήσεως ταύτης θὰ καλύψῃ ποσοστὸν μόνον 27% διὰ τὴν πρώτην καὶ ποσοστὸν κατὰ 2% μειωμένον, ἦτοι 25%, διὰ τὴν δευτέραν.

Ἐν ἀντιθέσει πρὸς ταῦτα,, τὸ ἀκαθάριστον ἐθνικὸν προϊόν τῆς Ἑλλάδος ἀναμένεται ὅτι θὰ σημειώσῃ αὐξησιν καλύπτουσαν ποσοστὸν 34% δι' ἐκάστην πενταετίαν τῆς περιόδου 1960—1970.

Κατὰ συνέπειαν, ἡ διαφορὰ μεταξὺ τοῦ κατὰ κεφαλὴν ἐθνικοῦ εἰσοδήματος τῆς Κοινότητος καὶ τῆς Ἑλλάδος, ἀναμένεται ὅτι θὰ μειωθῇ. Τὸ 1960 τὸ κατὰ κεφαλὴν εἰσόδημα τῆς Ἑλλάδος ἐκάλυψε τὰ 31%, θὰ καλύψῃ δὲ τὰ 34% κατὰ τὸ ἔτος 1965 καὶ τὰ 38% κατὰ τὸ ἔτος 1970 τοῦ κατὰ κεφαλὴν εἰσοδήματος τῆς Κοινότητος.

Αἱ μεταξὺ τῶν Χωρῶν τῆς Κοινότητος ἐμπορικαὶ συναλλαγαὶ κατὰ τὸ ἔτος 1961, ἐσημείωσαν αὐξησιν κατὰ 13%, ἐνῶ κατὰ τὸ προηγουμένον ἔτος 1961 ἡ σημειωθείσα αὐξησις ἀνῆλθεν εἰς 15%. Κατὰ τὴν χρονικὴν περίοδον τοῦ ἔτους 1962, αἱ ἐκ τρίτων χωρῶν εἰσαγωγαὶ ἠρξήθησαν κατὰ 9%, ἐνῶ αἱ πρὸς ταύτας ἐξαγωγαὶ κατὰ 2%. Τοιοῦτοτρόπως, τὸ ἔλλειμμα εἰς τὰς ἐμπορικὰς ἀνταλλαγὰς τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος μετὰ τρίτων Χωρῶν ἀνῆλθεν εἰς τὸ ποσὸν τοῦ 1,5 δισεκατομμυρίου περίπου δολλαρίων κατὰ τὸ ἔτος 1962. Ἀναμένεται δὲ ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 1963 αἱ εἰσαγωγαὶ τῆς Κοινότητος θὰ σταθεροποιηθοῦν εἰς χαμηλότερον ἐπίπεδον, λόγῳ τῆς ἀναμενομένης πτώσεως τῶν εἰσαγωγῶν ἀγροτικῶν προϊόντων. Τοῦτο θὰ προκαλέσῃ δυσμενεῖς ἐπιδράσεις, τόσον εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας ὅσον καὶ εἰς ἄλλας Χώρας πρωτογενοῦς παραγωγῆς, ἐνῶ τὸ ἰσοζύγιον ἐξωτερικῶν πληρωμῶν τῆς Κοινότητος θὰ βελτιωθῇ σημαντικῶς.

Αἱ ἐμπορικαὶ συναλλαγαὶ μεταξὺ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν Χωρῶν τῆς Κοινότητος ἐσημείωσαν σημαντικὴν αὐξησιν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη. Οὕτως, ἡ συμμετοχὴ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος εἰς τὸ συνολικὸν ἐξωτερικὸν ἐμπόριον τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς ἀναμένεται ὅτι θὰ σημειωθοῦν ἀξιόλογοι μεταβολαὶ εἰς τὴν διάρθρωσιν τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου τῆς Χώρας μας ἐντὸς τῶν προσεχῶν ἐτῶν. Τοῦτο ὀφείλεται κυρίως εἰς τὴν χαμηλὴν ἐλαστικότητά τῆς ζήτησεως τῶν περισσοτέρων ἐλληνικῶν προϊόντων εἰς τὰς εὐρωπαϊκὰς ἀγοράς, καὶ εἰς τὴν ὑπαρξιν διμερῶν ἐμπορικῶν συμβάσεων μετὰ πολλῶν τρίτων Χωρῶν καὶ κυρίως μετὰ Χωρῶν τῆς Ἀνατολικῆς Εὐρώπης.

Βελτίωσις τῆς διεθνοῦς νομισματικῆς καταστάσεως. Παρὰ τὸ γεγονός ὅτι ἡ νομισματικὴ σταθερότης τῶν Δυτικοευρωπαϊκῶν Χωρῶν ὑπῆρξε χαρακτηριστικῶς ἰκανοποιητικὴ κατὰ τὸ

διαρρεῦσαν ἔτος 1962, ἐν τούτοις δὲν κατέστη τελικῶς δυνατόν νὰ ἀπορευχθῶν ὠρισμέναι δυσμενεῖς ἐξελίξεις ἐπηρεάζουσαι τὴν διεθνή νομισματικὴν σταθερότητα. Οὕτως, αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς παρουσίασαν σημαντικὸν ἔλλειμμα εἰς τὸ ἰσοζύγιον τῶν ἐξωτερικῶν πληρωμῶν, ἀνελλθὸν εἰς δύο περίπου δισεκατομμύρια δολλαρίων. Σημαντικὰ ἔλλειμματα εἰς τὸ ἰσοζύγιον τῶν ἐξωτερικῶν τῶν πληρωμῶν παρουσίασαν καὶ αἱ διάφοροι Χῶραι τῆς Λατινικῆς Ἀμερικῆς, παρ' ὅλην τὴν εἰς αὐτάς παρεχομένην οικονομικὴν βοήθειαν. Ἐξ ἄλλου, τὸ ἰσοζύγιον πληρωμῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος παρουσίασεν ἔλλειμμα 1,5 περίπου δισεκατομμυρίου δολλαρίων κατὰ τὸ 1962.

Τὸ Διεθνὲς Νομισματικὸν Ταμεῖον ἐνέκρινε τὴν ὑποτίμησιν τῶν νομισμάτων τοῦ Ἰσραὴλ καὶ τοῦ Βιέτ-Νάμ, ἐνῶ νέα νομισματικὴ μονάς εἰσῆχθη ὑπὸ τῆς Νοτίου Κορέας.

Εἰς τὴν ἐλευθέραν ἀγορὰν συναλλάγματος, κατὰ τὸ 1962, τὸ ἰσχυρότερον νόμισμα ὑπῆρξε τὸ πέσο τῆς Δομινικανῆς Δημοκρατίας, τὸ ὁποῖον ἀνετιμήθη κατὰ 20% περίπου. Ἐξ ἄλλου, τὰ νομίσματα τῆς Ἰνδονησίας καὶ τῆς Κούβας ὑπετιμήθησαν ραγδαίως, ἀπωλέσαντα τὰ $\frac{3}{4}$ περίπου τῆς ἀξίας τῶν.

Ἡ διεθνὴς συνεργασία διὰ τὴν χρηματοδότησιν τῶν συναλλαγῶν. Ὅπως εἶναι γνωστὸν, ἡ πείρα ἐκ τῶν ἀλλεπαλλήλων διεθνῶν οικονομικῶν κρίσεων ὤθησε τὰ Δυτικὰ Δυνάμεις κατὰ τὸ ἔτος 1944 εἰς τὴν ἕδρυσιν τῆς Διεθνούς Τραπεζῆς καὶ τοῦ Διεθνούς Νομισματικοῦ Ταμείου εἰς τὸ Μπρέττον Γούντς.

Ἡ στενότης τοῦ δολλαρίου ἀπετέλεσε τὸ κύριον πρόβλημα τῆς διεθνούς οικονομίας κατὰ τὰ πρῶτα μεταπολεμικὰ ἔτη. Τὸ πρόβλημα ἔμμεν τοῦτο ἀντεμετωπίσθη κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἐπιτυχῶς διὰ τῶν συνδεδεασμένων προσπαθειῶν τῆς Ἀμερικανικῆς Κυβερνήσεως (ὑπὸ τὴν μορφήν τῆς παροχῆς οικονομικῆς βοήθειας καὶ πιστώσεων εἰς σημαντικὸν ἀριθμὸν Χωρῶν) καὶ τοῦ Διεθνούς Νομισματικοῦ Ταμείου.

Τὸ παλαιότερον ἐκεῖνο πρόβλημα τῆς στενότητος τοῦ δολλαρίου διέχθη προσφάτως ἕτερον πρόβλημα τῆς διεθνούς ρευστότητος. Ἡ καταπληκτικὴ ἀνάπτυξις τοῦ διεθνούς ἐμπορίου ἐδημιούργησε τοιαύτην κατάστασιν, ὥστε πλείοσαι Χῶραι ἰσχυρίζονται ὅτι τὰ εἰς χρυσὸν καὶ εἰς ἐξωτερικὸν συνάλλαγμα διεθνή ἀποθέματα εἶναι ἀνεπαρκῆ διὰ νὰ καλύψουν τὴν χρηματοδότησιν τοῦ σημερινοῦ ὄγκου τοῦ διεθνούς ἐμπορίου, πολὺ δὲ περισσότερο δὲ νὰ καλύψουν τὰς ἀνάγκας τῆς ἀναμενομένης ἀναπτύξεως τῶν διεθνῶν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν. Ἐκτὸς τούτων ὑπεστηρίχθη καὶ ἡ γνώμη, ὅτι αἱ σημειωθεῖσαι κρίσεις ἐπὶ τῆς διεθνούς ρευστότητος ὀφείλονται κυρίως εἰς τὴν μεταξὺ τῶν διαφόρων Χωρῶν ἄνισον κατανομήν τῶν εἰς ἀλλοδαπὸν συνάλλαγμα ἀποθεμάτων.

Ἡ κατά τὸ ἔτος 1962 παγκόσμιος παραγωγή χρυσοῦ, ἐξαιρουμένων τῆς Σοβιετικῆς Ἐνώσεως καὶ τῆς Κίνας, ὑπερέβη κατὰ 6% τὴν παραγωγήν τοῦ ἔτους 1961 καὶ ἀνῆλθεν εἰς τὸ ποσὸν τοῦ 1,3 δισεκατομμυρίου δολλαρίων περίπου. Ἡ πρῶτη μὲν παραγωγή χρυσοῦ κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος οφείλεται κυρίως εἰς τὸν ὑψηλὸν ρυθμὸν αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς τῆς Νοτιοαφρικανικῆς Ἐνώσεως. Ἐξ ἄλλου, πρόχειροι ὑπολογισμοὶ δεικνύουν ὅτι χρυσὸς ἀξίας 200 περίπου ἑκατομμυρίων δολλαρίων μεταδιβάσθη εἰς τὰς Δυτικὰς Χώρας ἐκ τῆς Σοβιετικῆς Ἐνώσεως κατὰ τὸ ἔτος 1962. Συνεπῶς, ἡ αὐξησις τῶν συνολικῶν εἰς χρυσὸν ἀποθεμάτων τῶν Δυτικῶν Χωρῶν ὑπολογίζεται, ὅτι ἀνέρχεται εἰς τὸ ποσὸν τοῦ 1,5 περίπου δισεκατομμυρίου δολλαρίων. Ἐκτὸς τούτου ὑπολογίζεται ὅτι ποσότης χρυσοῦ ἀνερχομένη εἰς 1,1 δισεκατομμύριον δολλαρίων ἀπεροφτήθη ἀπὸ ιδιῶτας πρὸς ἀποθησαύρισην, κυρίως εἰς τὴν Νότιον Ἀμερικὴν καὶ τὴν Μέσην Ἀνατολήν. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Εὐρώπην ἡ τοιαύτης μορφῆς ζήτησις χρυσοῦ ὑπῆρξεν ἀξιοσημείωτος κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν τελευταίων ἐτῶν. Ἔνεκα τούτου, σχετικῶς μικρὸν μόνον ποσοστὸν τῆς συνολικῆς παραγωγῆς χρυσοῦ ἐχρησιμοποιήθη πρὸς αὐξησιν τῶν ἀποθεμάτων τῶν διαφόρων Χωρῶν.

Κατὰ τὸν Νοέμβριον τοῦ 1962 αἱ Ἠνωμέναι Πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς κατεῖχον τὴν πρώτην θέσιν, διαθέτουσαι ἐπίσημα ἀποθέματα χρυσοῦ ἄνω τῶν 16 δισεκατομμυρίων δολλαρίων. Ἡ Δυτικὴ Γερμανία κατέλαβε τὴν δευτέραν θέσιν, μὲ ἀποθέματα ὑπερβαίνοντα τὰ 3,6 δισεκατομμύρια δολλαρίων, ἡ Μεγάλῃ Βρεταννίᾳ τὴν τρίτην θέσιν μὲ 2,9 δισεκατομμύρια δολλαρίων καὶ ἡ Γαλλία τὴν τετάρτην μὲ 2,5 δισεκατομμύρια δολλαρίων.

Κατὰ τὴν χρονικὴν περίοδον μεταξὺ Νοεμβρίου 1961 καὶ Νοεμβρίου 1962, αἱ Ἠνωμέναι Πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς ὑπέστησαν μεγάλην ἀπώλειαν χρυσοῦ ἀνερχομένην εἰς 1 δισεκατομμύριον δολλαρίων. Ἡ Μεγάλῃ Βρεταννίᾳ ἀπώλεσε χρυσὸν ἀξίας 672 ἑκατομμυρίων δολλαρίων, ἐνῶ ἡ Γαλλία ἐπέτυχε τὴν μεγαλυτέραν αὐξησιν τῶν εἰς χρυσὸν ἀποθεμάτων τῆς, ἀνελθοῦσαν εἰς 423 ἑκατομμύρια δολλαρίων. Τέλος, τὰ εἰς χρυσὸν ἀποθέματα τῆς Δυτικῆς Γερμανίας πρῶτήθησαν μόνον κατὰ 21 ἑκατομμύρια δολλαρίων.

Ἡ συνεχὴς ἀπώλεια χρυσοῦ ἐκ μέρους τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν περισσότερον δικαίαν κατανομήν τοῦ χρυσοῦ μεταξὺ τῶν διαφόρων Χωρῶν, καίτοι τὸ πλεῖστον μέρος τῶν ἐπισημῶν ἀποθεμάτων χρυσοῦ ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι κατανημημένον εἰς σχετικῶς περιωρισμένον ἀριθμὸν Χωρῶν.

Κατὰ τὴν τελευταίαν σύνοδον τοῦ Διεθνoῦς Νομισματικοῦ Ταμείου προεβλήθη καὶ ἐκεῖ ἡ ἀποφῆς ὅτι τὰ εἰς χρυσὸν καὶ εἰς ἀλλοδαπὸν συνάλλαγμα διεθνή ἀποθέματα δὲν ἐπαρκοῦν πρὸς χρηματοδότησιν τοῦ σημερινοῦ ἔργου τοῦ διεθνoῦς ἔμπορου. Ὑπεστηρίχθη ὡσαύτως ἡ ἀποφῆς ὅτι τὰ ὑφιστάμενα

προβλήματα διεθνούς ρευστότητος οφείλονται μᾶλλον εἰς τὸ γεγονός ὅτι ἡ καταναμὴ τῶν εἰς χρυσὸν καὶ ξένον συνάλλαγμα ἀποθεμάτων δὲν κατέστη εἰσέτι ἡ ἐνδοδειγμένη.

Πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τῆς ἀντιμετώπισεως τῶν μακροπροθέσμων ἑλλειμμάτων εἰς τὰ ἰσοζύγια πληρωμῶν, ὡς καὶ τῆς ἀντιμετώπισεως ἀφηνιδίων καὶ σημαντικῶν διακινήσεων κεφαλαίων ἀπὸ χώρας εἰς χώραν, αἱ σπουδαιότεραι βιομηχανικαὶ χώραι συνεφώνησαν πρὸς γενομένην σχετικὴν πρότασιν καὶ ἐδέχθησαν ὅπως αὐξήσουν τοὺς πόρους τοῦ Διεθνούς Νομισματικοῦ Ταμείου κατὰ 6 δισεκατομμύρια δολλαρίων. Ἦδη αἱ Ἠνωμένα: Πολιτεῖαι Ἀμερικῆς, ἡ Μεγάλη Βρεταννία, ἡ Γαλλία, ἡ Δυτικὴ Γερμανία, ἡ Ἰταλία, ἡ Ἰαπωνία, ἡ Σουηδία καὶ ἄλλαι Χῶραι ἔχουν ἀναλάβει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ συμμετάσχουν εἰς τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω αὐξήσιν τῶν πόρων τοῦ Διεθνούς Νομισματικοῦ Ταμείου.

Ἐπιβράδυνσις εἰς τὸν ρυθμὸν τῆς βιομηχανικῆς δραστηριότητος τῶν Δυτικῶν Χωρῶν. Ὁ ρυθμὸς τῆς οἰκονομικῆς καὶ εἰδικώτερον τῆς βιομηχανικῆς ἀναπτύξεως τῶν Χωρῶν τοῦ Δυτικοῦ Συνασπισμοῦ παρουσίασε ὀρισμένην τινα κάμψιν κατὰ τὸ ἔτος 1962. Πλὴν τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, ὅπου ὁ δείκτης τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς ἐσημείωσε μικρὰν μόνον ἄνοδον κατὰ τὸ 1962, ὁ δὲ ἀριθμὸς τῶν ἀνέργων ἀνῆλθεν εἰς 7% σχεδὸν τῆς ὅλης ἐργατικῆς δυνάμεως, καὶ εἰς τὴν Μεγάλῃν Βρεταννίαν παρουσιάζονται ἀνησυχητικὰ φαινόμενα μὲ τὴν αὐξήσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀνέργων εἰς 560.000. Κάμψιν ἐπίσης ἐμφανίζει ὁ ρυθμὸς ἀναπτύξεως καὶ εἰς τὰς Δυτικοευρωπαϊκὰς Χώρας.

Συγκεκριμένως, εἰς τὴν Γερμανίαν ἡ σημειωθείσα ἄνοδος δὲν ἴδυνήθη νὰ ἠπερβῆ τὰ 4% λόγῳ αἰσθητῆς ἐλλείψεως ἐργατικῶν χειρῶν. Εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ τὴν Ἰταλίαν ὁ σημειωθείς ρυθμὸς αὐξήσεως ἐκάλυψε τὰ 6% περίπου, ἐνῷ ἡ Ὁλλανδία καὶ τὸ Βέλγιον, καίτοι εἰς χαμηλότερον ἀπὸ προηγουμένως βαθμὸν, ἐπραγματοποίησαν ἀξιόλογον οἰκονομικὴν καὶ βιομηχανικὴν ἄνοδον.

Πορεία τῆς Διεθνούς Ναυτιλίας. Ἡ ἀπὸ καιροῦ ἐκδηλωθεῖσα μεγάλη δυστήτος κρίσις εἰς τὴν διεθνή ναυσιάν, μὲ συνέπειαν τὴν πτώσιν τῶν ναύλων εἰς λίαν χαμηλὰ ἐπίπεδα καὶ τὴν δημιουργίαν ἐκτεταμένης ἀνεργίας εἰς φορτηγὰ σκάφη τῶν διαφόρων ναυτιλιακῶν Χωρῶν, ἐξακολουθεῖ εἰσέτι, παρὰ τὰς σημειωμένας παροδικὰς εἰσοδικὰς διακηρύξεις.

Ἡ παρατεινομένη κρίσις ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς ἐπανειλημμένας συνεννοήσεις μεταξὺ τῶν διαφόρων ἐφοπλιστικῶν καὶ ναυτιλιακῶν κύκλων, ἰδίως ἐν Λονδίῳ, κατὰ τὰς ὁποίας συνεζητήθησαν διάφοροι λύσεις, ὡς τοῦ παρο-

πλισμοῦ ὠρισμένου ἀριθμοῦ παλαιῶν ἢ ἀσυμφόρων σκαφῶν, τῆς ἰδρύσεως διεθνoῦς ταμείου ἀρωγῆς τῶν ὑποχρεωτικῶς ἀργοῦντων σκαφῶν καὶ ἄλλων μέτρων διεθνoῦς συντονισμοῦ. Αἱ συνεννοήσεις αὗται μέχρις ὥρας δὲν κατέληξαν εἰς ἄξια λόγου συμπεράσματα. Δύναται ἕως νῦν θεωρηθῆ εὐόλως ἢ ἀπὸ ἀμερικανικῆς πλευρᾶς ὑποστηρικθεῖσα γνώμη, καθ' ἣν ἡ σημερινὴ κρίσις εἶναι παροδικῆς μορφῆς, δεδομένου ὅτι ἡ μακροχρόνιος προοπτικὴ, προβλέπουσα ἀλματώδη πρόοδον τῆς ἀνασυγκροτήσεως μεγάλων ὑπαναπτύκτων περιοχῶν καὶ παράλληλον παγκοσμίου ἐκτάσεως ἀξίτητον τοῦ πληθυσμοῦ, δὲν εἶναι δυνατὸν εἰ μὴ νὰ συνοδευθῆ καὶ ὑπὸ μεγάλης τονώσεως τῶν διεθνῶν μεταφορῶν, τῶν ὁποίων τὸ μέγιστον μέρος πραγματοποιεῖται διὰ θαλάσσης.

Παρὰ τὴν παρατηρουμένην κρίσιν, αἱ ναυπηγήσεις, ἰδίᾳ τῶν πετρελαιοφόρων, εἰς διαφόρους χώρας, καὶ κατὰ πρῶτον λόγον εἰς τὴν Ἰαπωνίαν, ἐκ μέρους ἐφοπλιστῶν διαφόρων ἐθνικοτήτων, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ Ἑλλήνων, εἶναι ἱκανοποιητικαί. Ἡ εἰς ἔντονον ρυθμὸν πορεία τῶν ναυπηγήσεων νέων σκαφῶν ἀποτελεῖ καὶ αὕτη ἐνδειξιν, ὅτι αἱ διὰ τὸ ἀπώτερον σχετικῶς μέλλον προβλέψεις εὐνοϊκῆς ἐξελίξεως τῶν θαλασσίων μεταφορῶν καὶ τῶν ναύλων δὲν στεροῦνται βάσεως, ἄγουν δὲ τοὺς ἐφοπλιστικoῦς κύκλους εἰς ἀνανέωσιν τῆς συγκροτήσεως τοῦ στόλου τῶν διὰ συγχρονισμῶν πρὸς τὰς μελλοντικὰς ἀνάγκας καὶ συνθήκας καινουργῶν μονάδων.

III. Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟ 1962 ΚΑΙ Η ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ σύνδεσις τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῆς Ε.Ο.Κ. Ἀναμφισβητήτως τὸ σημαντικώτερον οἰκονομικὸν γεγονός τοῦ παρελθόντος ἔτους διὰ τὴν Χώραν μας ὑπῆρξεν ἡ ἀπὸ τῆς 1ης Νοεμβρίου τοῦ ἔτους τούτου ἔναρξις τῆς ἐφαρμογῆς τῆς Συμφωνίας Συνδέσεως αὐτῆς μετὰ τὴν Εὐρωπαϊκὴν Οἰκονομικὴν Κοινότητα, ἡ ὁποία σημειώνει τὴν ἔναρξιν μιᾶς νέας περιόδου διὰ τὴν ἑλληνικὴν οἰκονομίαν.

Ἦδη ἡ Ἑλλάς διανίει τὸ πρῶτον στάδιον τῆς 22ετοῦς μεταβατικῆς περιόδου, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας θὰ ἔχη ἐπέλθει ἡ πλήρης οἰκονομικὴ ἐνοποίησις αὐτῆς μετὰ τὴν Εὐρωπαϊκὴν Οἰκονομικὴν Κοινότητα.

Κύριον χαρακτηριστικὸν τῆς Συμφωνίας Συνδέσεως εἶναι ἡ ἐπαυχθεῖσα προνομιακὴ μεταχειρίσις τῆς Ἑλλάδος. Συγκεκριμένως, δι' αὐτῆς παρεχωρήθη εἰς τὴν Χώραν μας 22ετῆς μεταβατικὴ περίοδος, πρὸς κατάργησιν τῶν δασμῶν ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων βιομηχανικῶν προϊόντων, τὰ ὁποῖα παράγονται καὶ ἐν Ἑλλάδι, καὶ πρὸς εὐθυγράμμισιν τοῦ δασμολογίου ἐναντι τρίτων χωρῶν διὰ σημαντικῶν ἀριθμῶν προϊόντων. Προσέτι, ἀναγνωρίζεται εἰς τὴν Ἑλλάδα ἡ εὐχέρεια νὰ ἐπαναφέρῃ ἐν ἰσχυρῶν ποσοτικῶν περιορι-

σμούς εἰς τὰς εἰσαγωγὰς ἐκ τῶν Χωρῶν - μελῶν τῆς Κοινότητος καὶ νὰ μὴ προβῆ εἰς τὴν ἐναρμόνισιν τῆς ὑπ' αὐτῆς ἐφ' ὠρισμένων προϊόντων ἀσκουμένης ἀγροτικῆς πολιτικῆς, πρὸς τὴν πολιτικὴν, ἡ ὁποία ἀσκεῖται ὑπὸ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κοινότητος, ἐφ' ὅσον τοῦτο θὰ ἐκρίνετο ἀσύμφορον. Διὰ τὸν καπνὸν καὶ τὴν σταφίδα, λόγῳ τῆς μείζονος σημασίας τὴν ὁποίαν ἐμφανίζουν τὰ προϊόντα ταῦτα διὰ τὴν ἑλληνικὴν οἰκονομίαν, ἀπεφασίσθη ἡ ἐκ μέρους τῶν ἐξ Κρατῶν τῆς Κοινότητος ἐπιτάχυνσις τῶν δασμολογικῶν μειώσεων, ἐνῶ εἰδικαί διατάξεις ἐξασφαλίζουν τὴν ὑπὸ τῶν Κρατῶν - μελῶν τῆς Κοινότητος ἀπορρόφησιν σημαντικοῦ ποσοστοῦ τῆς ἑλληνικῆς εἰς καπνὸν παραγωγῆς. Τέλος, ἡ Ἑλλάς ἀπέκτησε τὴν εὐχέρειαν νὰ ἀποταθῆ εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Τράπεζαν Ἐπενδύσεων διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν χρηματοδότησιν ἔργων ὑποδομῆς ὡς καὶ τὴν δημιουργίαν μεγάλων βιομηχανικῶν μονάδων.

Διὰ τὰ βιομηχανικά προϊόντα, τὰ ὁποία δὲν παράγονται ἐν Ἑλλάδι, ἡ κατάργησις τῶν δασμῶν καὶ ἡ εὐθυγράμμισις τοῦ δασμολογίου ἐναντι τρίτων χωρῶν θὰ πραγματοποιηθῆ ἐντὸς μεταδατικῆς περιόδου μικροτέρας διάρκειας καὶ συγκεκριμένως δώδεκα ἐτῶν.

Ἡ διὰ συμβάσεως καθορισθεῖσα, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, μεταδατικὴ περίοδος εἰς τὴν ἀρκετὰ μακρὰν διάρκειαν τῶν εἴκοσι δύο ἐτῶν ἐλπίζεται εἶναι θὰ παράσχῃ τὴν ἀπαιτούμενην χρονικὴν ἀνεσίαν διὰ τὴν ὁμαλὴν ἀναπροσαρμογὴν τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας πρὸς τὰς ἐκ τῆς συνδέσεως δημιουργουμένης νέας συνθήκας.

Αἱ προοπτικαί, αἱ ὁποιαὶ διανοίγονται ἐξ ἄλλου διὰ τὴν Ἑλλάδα ἐκ τῆς συνδέσεως, εἶναι λίαν σημαντικαί. Ἡ ἐξασφάλισις εὐρυτάτης καταναλωτικῆς ἀγορᾶς διὰ τὰ ἑλληνικά προϊόντα, αἱ δημιουργούμεναι δυνατότητες εἰσοδῆς κεφαλαίων διὰ τὴν χρηματοδότησιν τῆς βιομηχανικῆς δραστηριότητος τῆς Χώρας καὶ ἡ ἀξιοποίησις τῆς εὐρωπαϊκῆς τεχνικῆς καὶ ἐπιχειρηματικῆς ἐμπειρίας, θὰ ἐπιτρέψουν εἰς τὴν ἑλληνικὴν βιομηχανίαν νὰ ἀναπροσαρμοσθῆ καὶ νὰ στραφῆ πρὸς τομείς, οἱ ὁποιοὶ συγκριτικῶς παρουσιάζουν μεγαλύτερα δι' αὐτὴν πλεονεκτήματα. Τοῦτο δὲ θὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἐπὶ ὀρθολογικῶν βάσεων ὀργάνωσιν τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς, μὲ παράλληλον ἐπίτευγμα τὴν μείωσιν τοῦ κόστους αὐτῆς.

Ἐκτὸς τούτων, ἀναμένεται εἰς τὴν σύνθεσιν τῆς Χώρας μας μὲ τὴν Εὐρωπαϊκὴν Κοινότητα θὰ ἐπιταχύνῃ τὴν πραγματοποιησὶν εὐνοϊκῶν μεταβολῶν εἰς τὴν διάρθρωσιν τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου τῆς Ἑλλάδος καὶ θὰ ὀδηγήσῃ εἰς τὴν πρόσφορον γεωγραφικὴν κατανομήν αὐτοῦ. Προβλέπεται ἐπίσης εἶναι κατὰ τὰ προσεχῆ ἔτη θὰ σημειωθῆ κάμψις εἰς τὰς εἰσαγωγὰς εἰδῶν διατροφῆς, μὲ παράλληλον αὔξησιν τῶν εἰσαγωγῶν εἰς κεφαλαιουχικά ἀγαθὰ καὶ εἰς μεταφορικά μέσα. Σημαντικὴ ἐπίσης αὔξησις ἀναμένεται εἶναι θὰ σημειωθῆ εἰς τὰς ἐξαγωγὰς βιομηχανικῶν προϊόντων. Τέλος, δύναται νὰ

προβλεφθή ότι κατά τὰ προσεχῆ ἔτη θὰ σημειωθῇ ἐπιτάχυνσις τῆς ἤδη διαγραφείσης τάσεως αὐξήσεως τῆς συμμετοχῆς τῆς Κοινότητος εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐμπόριον τῆς Ἑλλάδος.

Γενικῶς ὅμως δὲν πρέπει νὰ ἀναμειναιμὲν, ὅτι ἡ Ἑλλάς θὰ δυνηθῇ νὰ συναγωνισθῇ τὰς Χώρας τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τοῦ τομέως τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς. Ἐν τούτοις, ἡ ὑπερεπάρχεια ἐργατικῶν χειρῶν, μὲ μεγάλας ἱκανότητας προσαρμογῆς καὶ ἀποδοτικότητος, τὸ χαμηλὸν κόστος τῆς παραγωγῆς εἰς πολλοὺς τομείς, ἡ προοδευτικὴ εἰσαγωγή συγχρόνων μεθόδων εἰς τὴν ἐν τῇ χώρᾳ παραγωγικὴν διαδικασίαν, εἰς τὸν τρόπον τῆς ἐν γένει ὀργανώσεως τῶν παραγωγικῶν μονάδων καὶ εἰς τὰς μεθόδους διαθέσεως τῶν προϊόντων, θὰ ἐπιτρέψουν εἰς ὠρισμένους κλάδους τῆς ἐλληνικῆς βιομηχανίας νὰ λειτουργήσουν ὑπὸ ὄρους πλεονεκτικωτέρους τῶν ἀντιστοιχῶν εὐρωπαϊκῶν βιομηχανικῶν κλάδων. Ἦδη αἱ εὐρισκόμεναι ἐν λειτουργίᾳ καὶ αἱ ὑπὸ ἔδρυσιν εἰς σημαντικὸν ἀριθμὸν βιομηχανικαὶ μονάδες, ὡς εἶναι αἱ βιομηχαναὶ λιπασμάτων, ἐλαστικῶν, χυμῶν φρούτων, ναυτικῶν κατασκευῶν, χημικῶν προϊόντων, ἀλουμινίου κλπ., αἱ ὅποια ἀποβλέπουν κυρίως εἰς τὴν κατάκτησιν τῆς διεθνούς ἀγορᾶς, ἀποτελοῦν εὐοίωνον ἐνδειξιν διὰ τὸ μέλλον.

Ἡ ἐξέλιξις τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος. Ἡ αὐξήσις τοῦ ἐλληνικοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος κατὰ τὸ ἔτος 1932, ἦτις ἀνῆλθεν εἰς 2,9% ὑπελείφθη σημαντικῶς τῆς σημειωθείσης αὐξήσεως κατὰ τὸ προηγούμενον ἔτος 1931. Ὁ κύριος παράγων, ὁ ὅποιος ἐπέδρασεν ἀνασταλτικῶς ἐπὶ τοῦ ρυθμοῦ τῆς αὐξήσεως τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος, ὑπῆρξεν ἡ χαμηλὴ γεωργικὴ παραγωγή καὶ ἰδίως ἡ ἐξαιρετικῶς μειωμένη ἐσοδεία ἐλαιολάδου κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος.

Ἐξ αὐτοῦ καθίσταται πρόδηλον καὶ πάλιν, ὅτι ἐν ἀπὸ τὰ κυριώτερα προβλήματα, τὰ ὅποια ἀντιμετωπίζει ἡ ἐλληνικὴ οἰκονομία, εἶναι ἡ ἐξαιρετικῶς μεγάλῃ ἐξάρτησις αὐτῆς ἀπὸ τὸν τομέα τῆς πρωτογενοῦς παραγωγῆς. Αἱ ἐκτεταμέναι αὐξομειώσεις, αἱ ὅποια χαρακτηρίζουν τὴν γεωργικὴν παραγωγήν, εἶναι ἐκεῖναι ποὺ προκαλοῦν σημαντικὰς διακυμάνσεις εἰς τὴν διαμόρφωσιν τοῦ ἐλληνικοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος. Χαρακτηριστικῶς ἀναφέρεται ὅτι κατὰ τὴν ἐξαετῆ χρονικὴν περίοδον τῶν ἐτῶν 1957 ἕως 1932, τὸ ἀγροτικὸν εἰσόδημα τῆς Ἑλλάδος παρουσίασεν αὐξομειώσεις κυμαινόμενας εἰς τὴν εὐρείαν κλίμακα, ἡ ὅποια ἀρχίζει ἀπὸ -9% καὶ φθάνει μέχρι +18%.

Τὸ ἀκαθάριστον ἐθνικὸν εἰσόδημα τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὸ ἔτος 1962, ὑπολογιζόμενον εἰς σταθεράς τιμὰς τοῦ 1954, ἀνῆλθεν εἰς 84.250 ἑκατομμύρια δραχμῶν, ἔναντι 81.874 ἑκατομμυρίων δραχμῶν κατὰ τὸ 1961. Ὑπολογιζόμενον δὲ εἰς τρεχούσας τιμὰς, ὡς προσωρινοὶ στατιστικοὶ ὑπολογι-

ομοὶ δεικνύουν, ἀνῆλθε κατὰ τὸ 1962 εἰς 100.600 ἑκατομμύρια δραχμῶν, ἐναντι 96.711 ἑκατομμυρίων δραχμῶν κατὰ τὸ 1961. Ὅσον ἀφορᾷ δὲ εἰς τὴν κατὰ παραγωγικὸν τομέα τῆς οἰκονομίας σημειωθείσαν ἀνάπτυξιν, πρέπει νὰ λεχθῆ ὅτι τὸ ἐκ τῆς γεωργίας προερχόμενον εἰσόδημα ἠλαττώθη κατὰ ποσοστὸν 5,6%, τὸ δὲ προερχόμενον ἐκ τῶν κλάδων τῆς δευτερογενοῦς παραγωγῆς ἠϋξήθη κατὰ 7,9% καὶ τὸ προερχόμενον, τέλος, ἐξ ὑπηρεσιῶν ἠϋξήθη κατὰ 5,5%.

Αἱ διὰ τὸ διανυκόμενον ἔτος 1963 ἀναφερόμεναι μέχρι τοῦδε προοπτικαὶ παρουσιάζονται ὡς εὐνοϊκαί. Οὕτω τὸ ἐθνικὸν εἰσόδημα ἐν τῷ συνόλῳ του ὑπολογίζεται, ὅτι θὰ σημειώσῃ αὔξησιν.

Ἡ Βιομηχανικὴ παραγωγὴ κατὰ τὸ 1962.
Ἡ κατὰ τὸ ἔτος 1962 σημειωθείσα αὔξησις τῆς βιομηχανικῆς καὶ βιοτεχνικῆς παραγωγῆς τῆς Ἑλλάδος ὑπερέβη κατὰ 5% τὴν παραγωγὴν τοῦ ἔτους 1961. Ὁ ἐπιτευχθεὶς ρυθμὸς αὔξησεως τῆς βιομηχανικῆς δραστηριότητος τῆς χώρας παρουσιάζεται οὕτω χαμηλότερος ἀπὸ τὸν σημειωθέντα κατὰ τὸ ἔτος 1961. Οἱ κυριώτεροι λόγοι τῆς σχετικῆς ταύτης κάμψεως τοῦ ρυθμοῦ αὔξησεως τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς, ἐκτὸς τοῦ ὅτι δύνανται νὰ ἀναζητηθοῦν εἰς τὴν ἐξάρτησιν τῆς ἐλληνικῆς βιομηχανίας ἀπὸ πρώτας ὕλας εἰσαγομένας ἐκ τοῦ Ἐξωτερικοῦ, εἰς τὴν πλήρη ἀξιοποίησιν τῶν ἐγχωρίων συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς καὶ τὴν ἀποκλειστικὴν σχεδὸν διάθεσιν τῶν προϊόντων τῆς ἐλληνικῆς βιομηχανίας εἰς τὴν περιορισμένην ἐγχώριον ἀγοράν, ὀφείλονται κατὰ μέγαν βαθμὸν καὶ εἰς τὸν χαρακτήρα τῆς ἐλληνικῆς βιομηχανίας ὡς βιομηχανίας καταναλωτικῶν ἀγαθῶν.

Οὕτω, κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος, ὀλίγοι σχετικῶς βιομηχανικοὶ κλάδοι παρουσίασαν ἀξιόλογον αὔξησιν. Ἐιδικώτερον, αἱ βιομηχανίαι τροφίμων, ἡ πυρηνελαιουργία, ἡ σπορελαιουργία, ὡς καὶ ἡ βιομηχανία σάπωνος παρουσίασαν σχετικῶς ἠϋξημένον ρυθμὸν, λόγῳ τῆς ἠϋξημένης παραγωγῆς ἐλαίου καὶ βάμβακος κατὰ τὴν περίοδον 1961—1962.

Σημαντικωτάτην αὔξησιν, ἣ ὅποια ἐκάλυψε ποσοστὸν 14% παρουσίασε καὶ ὁ βασικὸς κλάδος τῆς βιομηχανίας χημικῶν προϊόντων. Ἐκτὸς δὲ τοῦ κλάδου τῆς παραγωγῆς λιπασμάτων, ἀξιόλογον αὔξησιν ἐσημείωσεν ἐπίσης καὶ ἡ χρωματουργία, λόγῳ τῆς ἀνεπτυγμένης οἰκοδομικῆς δραστηριότητος. Ἀξιοσημείωτον, ἐξ ἄλλου ἄνοδον ἐνεφάνισε καὶ ὁ δείκτης τῆς παραγωγῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας. Ὀλιγώτερον ἐντυπωσιακὴ ὑπῆρξεν ἡ σημειωθείσα ἀνάπτυξις τῆς κλωστοϋφαντουργίας, ἣτις καλύπτει σχεδὸν τὰ 20% τῆς ὅλης ἐλληνικῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς. Ὁ δείκτης αὐτῆς κατὰ τὸ ἔτος 1962 ἀνῆλθε κατὰ 2,4% ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ ἔτος 1961, μολοντί αἱ ὑπὸ τῶν ἐλλήνων βαμβαουργῶν πραγματοποιηθεῖσαι ἐξαγωγαὶ κατὰ τὸ ἔτος 1962 ὑπερέβησαν τοὺς 3.000 τόννους.

Παρά τὸ γεγονός, ὅτι ἡ ἑλληνικὴ βιομηχανία ἐν τῷ συνόλῳ τῆς ἐξακολουθεῖ κατὰ κύριον λόγον νὰ ἀποτελεῖται ἀπὸ βιομηχανικὰς μονάδας παραγωγῆς καταναλωτικῶν προϊόντων, ἐν τούτοις πρέπει νὰ προβλέψωμεν, ὅτι ἀποφασιστικὴ στροφή πρὸς δημιουργίαν «βαρείας» βιομηχανίας πιθανότατα θὰ σημειωθῇ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας.

Ἡ σύνθεσις τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος καὶ ἡ ἐξ αὐτῆς διέυρυνσις τῶν ἀγορῶν διαθέσεως τῶν ἑλληνικῶν προϊόντων, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν προβλεπομένην αὐξησιν τοῦ κατὰ κεφαλὴν ἑλληνικοῦ εἰσοδήματος, θὰ προκαλέσουν αὐξησιν εἰς τὴν ζήτησιν βιομηχανικῶν προϊόντων, ἐξ αὐτοῦ δὲ θὰ προέλθῃ ὡς ἀποτέλεσμα ἡ ἀναδιάρθρωσις τῆς ἑλληνικῆς βιομηχανίας καὶ ὁ προσανατολισμὸς αὐτῆς εἰς τομεῖς, οἱ ὅποιοι σήμερον εἶτε εἶναι ἀνύπαρκτοι εἶτε εὐρίσκονται εἰς τὸ στάδιον τῆς δημιουργίας.

Εἰς τοῦτο, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ χαμηλὸν κόστος καὶ τὴν ἰκανότητα προσαρμογῆς εἰς τὰς νέας ἀπαιτήσεις τοῦ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ τῆς Χώρας, θὰ συμβάλῃ καὶ ἡ σειρὰ τῶν νομοθετικῶν μέτρων, τὰ ὅποια ἐλήφθησαν προσφάτως, πρὸς τὸν σκοπὸν προσελκύσεως ἀλλοδαπῶν κεφαλαίων, τὰ ὅποια θὰ ὑποβοηθήσουν τὴν ἐκβιομηχάνισιν τῆς Χώρας καὶ τὴν προώθησιν τῶν ἐξαγωγῶν τῆς.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 1236) 1962 ἀπόφασις τῆς Νομοματικῆς Ἐπιτροπῆς περὶ καθιερώσεως εὐνοϊκωτέρων ἐπιτοκίων διὰ τὰς περιπτώσεις ἐξαγωγῆς βιομηχανικῶν προϊόντων καὶ τὸ Ν.Δ. 4256) 1962 περὶ ἰδρύσεως καὶ ἐπεκτάσεως βιομηχανιῶν καὶ βιοτεχνιῶν, προβλέπεται, ὅτι θὰ συμβάλλουν εἰς τὴν ἐλάττωσιν τοῦ κόστους τῆς παραγωγῆς καὶ θὰ διευρύνουν τὴν ἀνταγωνιστικὴν ἰκανότητα τῶν ἑλληνικῶν βιομηχανικῶν προϊόντων εἰς τὰς ἀγορὰς τῶν Χωρῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κοινότητος.

Ἐξ ἄλλου, ὅπως εἶναι γνωστὸν, καὶ τὸ Ν. Δ. 2687) 1963 περὶ ἐπενδύσεως καὶ προστασίας κεφαλαίων Ἐξωτερικοῦ ὑπεβοήθησεν ἤδη τὴν εἰς βιομηχανικὰς ἐπενδύσεις, αἵτινες συμβάλλουν εἰς τὸν ἐκσυγχρονισμόν καὶ ἀναπροσανατολισμόν τῆς ἑλληνικῆς βιομηχανίας ἐν γένει.

Εἰς ὅλας αὐτὰς τὰς ἀπὸ κρατικῆς πλευρᾶς καταβληθείσας προσπάθειάς εἰς τὸν βιομηχανικὸν τομέα, ἡ Ἐμπορικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος μετέσχεν ἐνεργῶς καὶ ἀποφασιστικῶς καὶ ἀνεδείχθη εἰς πολύτιμον παραστάτην εἰς τὸν ἀγῶνα πρὸς κατάκτησιν τῆς γενικῆς προόδου εἰς τὸν τόπον.

Συγκεκριμένως, τὸ πιστωτικὸν μας Ἰδρυμα ἐκτὸς τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἰδρύσεως ἀξιολόγων βιομηχανικῶν μονάδων, ὡς εἶναι ἡ Βιομηχανία Φωσφορικῶν Λιπασμάτων, ἡ Ἑλληνικὴ Βιομηχανία Χυμῶν καὶ Κουσερδῶν καὶ τὰ Ναυπηγεῖα, καὶ τῆς ἰδρύσεως αἰθιμοῦ φορέως εἰς τὸν τομέα τῆς βιομηχανικῆς πίστεως, τῆς Τραπεζῆς Ἐπενδύσεων, συμμετέσχεν εἰς τὴν γενικὴν ἐπιδίωξιν τῆς ἐκβιομηχάνισεως τῆς Χώρας καὶ διὰ τῆς, ἐντὸς τῶν δυνατο-

τήτων τῆς ἀξιόλογον βαθμὸν, λελογισμένης πασοδοτήσεως ὄλων τῶν ὑγιῶν καὶ διωσίμων κλάδων τῆς βιομηχανίας.

Τὰ νέα μέτρα πρὸς ἐπιτάχυνσιν τοῦ ρυθμοῦ τῆς βιομηχανικῆς ἀναπτύξεως. Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ διαρρέουστος ἔτους ἀνηγγέλθη ἡ καθιέρωσις νέων σημαντικῶν πιστοδοτικῶν χαρακτήρων μέτρων καὶ ἐτέρων τοιούτων φορολογικῶν καὶ διοικητικῶν χαρακτήρων, ἱκανῶν νὰ ἀποτελέσουν κίνητρα εἰς τὴν διευκόλυνσιν καὶ τὴν ἐπιτάχυνσιν τῆς βιομηχανικῆς ἀναπτύξεως τῆς Ἑλλάδος. Μεταξὺ τῶν πιστωτικῶν χαρακτήρων μέτρων τούτων περιλαμβάνεται ἡ θεσπισθεῖσα κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ τρέχοντος ἔτους 1963 μείωσις τῶν ἐπιτοκίων. Οὕτω δι' ἀποφάσεως τῆς Νομοματικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπεβλήθη ἡ ἀπὸ 6 εἰς 5,5% μείωσις τοῦ ἐπιτοκίου διὰ τὰς ὑπὸ τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος διενεργουμένας ἀναπροεξοφλήσεις τῶν χαρτοφυλακίων τῶν λοιπῶν Τραπεζῶν. Τὰ δὲ ἐπιτόκια τῶν διαφόρων χορηγήσεων τῶν Ἐμπορικῶν Τραπεζῶν περιεστάλησαν ὅσον ἀφορᾷ μὲν εἰς τὰς χρηματοδοτήσεις τοῦ ἐξαγωγικοῦ ἐμπορίου ἀπὸ 6 εἰς 5,5% ἡ δὲ προμήθεια ἐμειώθη ἀπὸ 1% εἰς 0,5%. Ὅσον ἀφορᾷ δὲ εἰς τὰς χρηματοδοτήσεις τῆς βιομηχανίας διὰ προεξοφλήσεως ἐμπορικῶν γραμματίων τὸ ἐξ 8% ἐπιτόκιον καθωρίσθη κατὰ 0,5% ὀλιγώτερον, ἦτοι εἰς 7,5% καὶ ἡ προμήθεια ἐμειώθη κατὰ 1%, ἦτοι ἀπὸ 2% ἐμειώθη εἰς 1%. Ὅσον ἀφορᾷ τέλος εἰς τὴν χρηματοδότησιν τοῦ ἐσωτερικοῦ ἐμπορίου, διὰ τὰς ἀπ' εὐθείας προμηθείας αὐτοῦ ἐκ τῶν ἐλληνικῶν βιομηχανικῶν καὶ βιοτεχνικῶν ἐπιχειρήσεων, τὸ ἐπιτόκιον ἐμειώθη ἀπὸ 10% εἰς 8,5% καὶ ἡ προμήθεια ἀπὸ 2% εἰς 1%.

Παραλλήλως πρὸς τὴν μείωσιν τῶν ἐπιτοκίων, διὰ τῶν ληφθέντων μέτρων διηρυνήθησαν καὶ τὰ ὄρια χρηματοδοτήσεως. Συγκεκριμένως δι' αὐτῶν ἐπιτρέπεται εἰς τὰς Τραπεζὰς ἡ προεξόφλησις τῶν μέχρι λήξεως 5 μηνῶν ἐμπορικῶν γραμματίων τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, διὰ καταβολῆς ποσοστοῦ μέχρι 100% ἐπὶ τῆς ἀξίας των, τῶν δὲ μέχρι λήξεως 8 μηνῶν, διὰ καταβολῆς ποσοστοῦ μέχρι τοῦ 85% ἐπὶ τῆς ἀξίας αὐτῶν.

Παραλλήλως ἠυξήθησαν καὶ τὰ ὄρια χρηματοδοτήσεως τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων ἐπὶ ἐνεχυρῶν τῶν παρηρημένων προϊόντων, ὅπως καὶ τὰ ὄρια χρηματοδοτήσεως τῶν ἐπιχειρήσεων τούτων διὰ τῆς διὰ προκαταβολῶν ἐπιδοτήσεως τῶν ὑπ' αὐτῶν διενεργουμένων ἐξαγωγῶν.

Πρέπει νὰ ὑπογραμμίσωμεν τὸ γεγονός, ὅτι διὰ πρώτην φοράν κατὰ τὴν μεταπολεμικὴν περίοδον ἐπετράπη εἰς τὰς Τραπεζὰς ἡ πρὸς ἐμπορικὰς ἐπιχειρήσεις χορηγήσις δανείων διὰ τὴν παρ' αὐτῶν ἀγορὰν ἐγχωρίων βιομηχανικῶν προϊόντων τοῖς μετρητοῖς, ἐνῶ, ἐξ ἄλλου, ἐπὶ ἤλθε χαλάρωσις τῶν ποσοτικῶν περιορισμῶν τῶν ἀναγομένων εἰς τὴν χρηματοδότησιν τοῦ ἐσωτερικοῦ ἐμπορίου.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰ καθιερωθέντα πρὸς ἀνάπτυξιν τῶν ἐπενδύσεων καὶ τῶν ἐξαγωγῶν κίνητρα, σημειοῦται ὅτι: διὰ τοῦ Ν.Δ. 4256) 1932 ἠξήθη τὸ διὰ τῶν Νόμων 2687) 1953 καὶ 4171) 1961 καθορισθὲν ποσοστὸν, τοῦ ὁποίου ἐπιτρέπεται ἡ ἐπανεξαγωγή ἐκ τῶν εἰσαγομένων εἰς τὴν Χώραν ἀλλοδαπῶν κεφαλαίων τῶν προοριζομένων διὰ παραγωγικὰς ἐπενδύσεις. Διὰ τοῦ αὐτοῦ νομοθετήματος ἐπετράπη ἐπίσης ἡ ἐξαγωγή κερδῶν ποσοστοῦ ἀρκετὰ δελεαστικοῦ, ἐξ 70% τοῦ ἐκ τῶν ἐξαγωγῶν τῆς ἐπιχειρήσεως εἰσαχθέντος συναλλάγματος. Παρὰ τὰυτα ἠπλουστεύθη ἡ διαδικασία τῆς ἰδρύσεως νέων βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, ἐθεσπίσθησαν νέα σημαντικὰ φορολογικὰ χαρακτηριστῆρες κίνητρα, καθιεροῦνται δὲ ὀλόκληρος σειρά φορολογικῶν μέτρων ὑπὸ διαφόρων Ν. Διαταγμάτων πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐνθαρρύνσεως τῆς ἰδρύσεως νέων βιομηχανικῶν μονάδων, ἐξω τῆς περιοχῆς τῆς Ἀττικῆς, πρὸς προώθησιν τῆς δημιουργίας μεγάλων βιομηχανικῶν μονάδων ὡς καὶ ἐν γένει πρὸς ἐπίτευξιν τῆς αὐξήσεως τοῦ ὅγκου τῶν ἐλληνικῶν ἐξαγωγῶν.

Τέλος, ἡ τιμὴ τοῦ πετρελαίου (μαζοῦτ) ἐμειώθη εἰς ἐπίπεδον, τὸ ὁποῖον θεωρεῖται ὡς ἐν ἐκ τῶν χαμηλοτέρων μεταξὺ τῶν Χωρῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κοινότητος.

Σχετικῶς μὲ τὰ μέτρα ταῦτα, κρίνεται σκόπιμον νὰ λεχθῆ ὅτι, ὅπως εἶναι γνωστὸν, τὰ μέτρα τὰ ὁποῖα καθιεροῦνται εἰς μίαν Οἰκονομίαν, ἡ ὁποία εὐρίσκεται εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀναπτύξεως, καὶ τὰ διάφορα κίνητρα θὰ πρέπει νὰ ἀποσκοποῦν θεθαίως εἰς τὴν ἐπιτάχυνσιν τοῦ ρυθμοῦ τῆς βιομηχανικῆς ἀναπτύξεως τῆς Χώρας, ἀλλὰ παρὰ τὴν ἐπιτάχυνσιν θὰ πρέπει νὰ ἀποβλέπουν καὶ εἰς τὸν περιορισμὸν τῆς κρατικῆς παρεμβάσεως εἰς τὸ ἐλάχιστον. Τοῦτο ἰσχύει, παρὰ τὸ γεγονός ὅτι ἡ μεταπολεμικὴ πείρα, ἡ ὁποία πηγάζει ἐκ πλείστων ἐν ἀναπτύξει εὐρισκομένων Χωρῶν, ἐπιβεβαιώνει τὴν ἀναγκαιότητα τοῦ εἰς ὠρισμένον βαθμὸν προγραμματισμοῦ καὶ τῆς χαράξεως γενικῶν κατευθύνσεων εἰς τὴν Οἰκονομίαν. Ὁ πέραν ὅμως τῶν συγκεκριμένων τούτων τοιμῶν κρατικῆς παρεμβαστικῆς εἰς τὴν οἰκονομικὴν δραστηριότητα θὰ ἠδύνατο νὰ ἀγάγη εἰς γραφειοκρατικὴν βραδύτητα καὶ εἰς κατάπνξιν τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας.

Ἡ ἐν τῇ Χώρα καθιερωθεῖσα, διὰ τῶν ἀνωτέρω ἀναφερθέντων μέτρων, μείωσις τῆς τιμῆς τοῦ πετρελαίου καὶ ἡ περιστολὴ τῶν τραπεζικῶν ἐπιτοκίων ἀποσκοποῦν εἰς τὴν μείωσιν τοῦ κόστους παραγωγῆς καὶ τὴν ἐκ τούτου αὐξήσιν τῆς συναγωνιστικότητος τῶν ἐλληνικῶν ἐξαγωγίμων προϊόντων εἰς τὴν διεθνή ἀγορὰν καὶ εἰδικώτερον εἰς τὰς ἀγορὰς τῶν Χωρῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κοινότητος. Ἐξ ἄλλου, ἡ διεύρυνσις τῶν ὀρίων χρηματοδοτήσεως καὶ ἡ χαλάρωσις τῶν ποσοστικῶν περιορισμῶν ἀποτελῶν ἀποφασιστικὸν βῆμα πρὸς τὴν σταδιακὴν κατάργησιν τοῦ βραδυκινήτου καὶ συγκεντρωτικοῦ συστήματος τῶν νομισματικῶν περιορισμῶν, δι' ἧς καὶ μόνον δύναται νὰ ἐπιτευχθῆ ἡ ἀνάπτυξις μεγαλυτέρας δραστηριότητος καὶ πρωτοβουλίας ἐκ μέρους τῶν χρηματοδοτικῶν ὀργανισμῶν τῆς Χώρας.

Πρέπει ἡμῶς νὰ ὑπογραμμίσθῃ, ὅτι παρά τὸ γεγονός ὅτι, διὰ τὴν ἐπιτευσὶν τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως, ἐπιβάλλεται ἡ διευκλύνσις τῆς ὅσον τὸ δυνατόν εὐρυτέρας χρηματοδοτήσεως τοῦ βιομηχανικοῦ τομέως τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας, εἶναι ἐν τούτοις ἀμφίβολον ἂν τὸ σύνολον τῶν ὑφισταμένων εἰσέτι περιορισμῶν θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἐξυπηρετήσῃ ἐπιτυχῶς τὸν σκοπὸν τοῦτον.

Εἰς τὸ μειονεκτικὸν αὐτὸ σύμπτωμα πρέπει νὰ προστεθῇ καὶ ἡ ἐν τῇ Χώρα ἀνυπαρξία σαφοῦς διαχωρισμοῦ μεταξὺ τῶν ἀρμοδιοτήτων τῶν Δημοσιονομικῶν καὶ τῶν Νομισματικῶν Ἀρχῶν. Ὁ τοιοῦτος δὲ διαχωρισμὸς ἀποτελεῖ ἐν τῶν γνωρισμάτων ὑγιοῦς πολιτικῆς.

Γενικῶς δύναται νὰ λεχθῇ, ὅτι ἡ ἀπλούστευσις τοῦ νομισματικοῦ ἐλέγχου, συνδυαζομένη με ἀναδιάρθρωσιν τῶν ὀργάνων καὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐνασχήσεως τῆς νομισματικῆς πολιτικῆς εἰς τὴν Χώραν μας, θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἐξαλείψῃ μερικὰ ἀπὸ τὰ ἀρνητικῶς, διὰ τὴν ἐπιδιωκόμενῃ καὶ τόσο ἀναγκαίαν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν, ἐπιδρῶντα «ἀντικίνητρα» καὶ θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ὠδηγήσῃ, εἰς ἕκ τῶν πραγμάτων ἀπαραίτητον ἐπιτάχυνσιν τοῦ ρυθμοῦ τῆς οἰκονομικῆς μας ἀναπτύξεως.

Γ ε ω ρ γ ι κ ῆ π α ρ α γ ω γ ῆ. Ἡ κατὰ τὸ ἔτος 1962 γεωργικὴ παραγωγή τῆς Χώρας ὑπῆρξε μία ἐκ τῶν συνήθων διὰ τὴν ἑλληνικὴν γεωργίαν. Αἱ μέτραι καιρικαὶ συνθῆκαι, ἡ ἑλλειψὶς ὀργανωμένης ἐντατικῆς καλλιεργείας καὶ ἡ καθυστερήσις συμπληρώσεως τῶν ἀπαραίτητων ἀρδευτικῶν καὶ ἐγγειοβελτιωτικῶν ἔργων δὲν ἐπέτρεψαν εἰς τὴν ἑλληνικὴν γεωργίαν ἐν τῷ συνόλῳ τῆς νὰ προσεγγίσῃ τὰ κατὰ τὸ 1961 σημειωθέντα ἐπίπεδα.

Ὅπως, ἡ παραγωγή δημοπρατικῶν ὑπῆρξεν ἐλαφρῶς ἠϋξημένη, ἐνῶ ἡ παραγωγή ὀρύξης καὶ ὀσπρίων ὑπῆρξε χαμηλότερα τῆς σημειωθείσης κατὰ τὸ 1961. Χαμηλὴ ἐπίσης ἦτο καὶ ἡ παραγωγή κηπευτικῶν. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰ κτηνοτροφικὰ φυτά, ἡ παραγωγή τῶν ὑπερέθη τὴν ἀπόδοσιν τοῦ προηγουμένου ἔτους, ἐνῶ ἡ παραγωγή τῶν προοριζομένων πρὸς βιομηχανοποίησιν ἀγροτικῶν προϊόντων ἐποίκιλε κατὰ κατηγορίαν. Ἐξ ἄλλου, ἡ παραγωγή καπνοῦ ἠϋξήθη σημαντικῶς, ἐνῶ τοῦ βάμβακος ἦτο μειωμένη.

Ἀὔξησιν ἐσημείωσεν ἡ παραγωγή τῶν ἀμπελοφυτικῶν προϊόντων, τῶν ἐσπεριδοειδῶν καὶ τῶν ὀπωρικῶν, με ἐξαιρέσιν τὴν ἐλαιοκομικὴν παραγωγὴν, ἥτις παρουσιάσθη ἐξαιρετικῶς χαμηλῆ.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν κτηνοτροφικὴν παραγωγὴν, αὕτη ἠϋξήθη ἐλαφρῶς ἐν τῷ συνόλῳ, πλὴν τῆς παραγωγῆς κρέατος.

Καίτοι ἡ μέχρι σήμερον ἐπιτελεσθεῖσα πρόοδος εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς γεωργίας ὑπῆρξεν ἱκανοποιητικὴ, ἐν τούτοις τὰ ἀποτελέσματα, τὰ ὅποια ἐπετεύχθησαν εἰς τὸν σημαντικὸν αὐτὸν κλάδον τῆς παραγωγῆς, δὲν ἦσαν

τοιαύτα ώστε να καλύψουν τās ανάγκας του Έσωτερικού και να ανταποκριθούν εις τās δλονέν αυξανόμενας ζητήσεις του Έξωτερικού.

Η σύνδεσις τής Ελλάδος με την Εύρωπαϊκήν Κοινότητα δημιουργεί διά την ελληνικήν γεωργίαν μίαν δλωσ νέαν, άποφασιστικήν δι' αυτήν, περίοδον και διανοίγει νέας προοπτικās διά τὰ ελληνικά γεωργικά προϊόντα. Η έπελθούσα κατά την 1ην Νοεμβρίου 1962 δασμολογική μείωσις κατά 30—35% διά τὰ ελληνικά γεωργικά προϊόντα, τὰ όποια εισάγονται εις τās Χώρας τής Κοινότητας συνδυαζομένη με την περιωρισμένης εκτάσεως εκ μέρους τής Ελλάδος καθιερωθείσαν δασμολογικήν μείωσιν δι' όρισμένα εισαγόμενα από Χώρας τής Εύρωπαϊκής Κοινότητας εις την Ελλάδα προϊόντα, δημιουργούν διά την ελληνικήν γεωργίαν πράγματι εξααιρετικήν εύκαιρίαν προς ταχείαν ανάπτυξιν και προς κατάκτησιν των άγορών τής Εύρώπης. Ούτως, εκ του ποσού των 74,9 έκατομμυρίων δολλαρίων, εις τὸ όποιον άνέρχονται αι εξαγωγαι τής Ελλάδος προς τās Χώρας τής Εύρωπαϊκής Κοινότητας, τὰ γεωργικά προϊόντα καλύπτουν τὰ 53 περίπου έκατομμύρια δολλαρίων. Έάν δέ ληφθῆ ύπ' όψιν, ότι αι συνολικαι εισαγωγαι, τās όποιās διενεργούν αι Χώραι τής Κοινότητας εις πρωτογενή προϊόντα, άνήλθον περίπου εις 1.700 έκατομμύρια δολλαρίων, τότε βλέπομεν ότι αι υπό τής Ελλάδος πραγματοποιηθείσαι εξαγωγαι προς την Ε.Ο.Κ. αντιπροσωπεύουν ποσοτόν μόνον εκ 3% των εις άγροτικά προϊόντα εισαγωγών τής Κοινότητας. Έκ τής παρατηρήσεως ταύτης προκύπτει σαφώς ή σημασία, την όποιαν έχει διά τὰ ελληνικά άγροτικά προϊόντα ή εύρυτάτη άγορά των Χωρών τής Κοινότητας.

Μέχρι του χρόνου τής Συνδέσεως τής Χώρας μας με την Κοινήν Εύρωπαϊκήν Άγοράν, αι προσπάθειαι προς ανάπτυξιν τής ελληνικής άγροτικής παραγωγής έστράφησαν κατά κύριον λόγον προς την κατεύθυνσιν τής καλύψεως των βασικών έσωτερικών αναγκών διατροφής του πληθυσμού. Η έπιτακτική ανάγκη προς άνύψωσιν του χαμηλού έπιπέδου διατροφής και ή έλλειψις προγραμματισμού και έπαρκών χρηματικών πόρων δέν επέτρεψαν εις την ελληνικήν γεωργίαν να αναπτύξη σημαντικώς τὸ έπίπεδον των εξαγωγών.

Σήμερον όμως ή έπιτευχθείσα αισθητή βελτίωσις του βιοτικού έπιπέδου του πληθυσμού και ή δημιουργία τής εύρείας Εύρωπαϊκής Άγοράς κατέστησαν την ανάπτυξιν των εξαγωγών των ελληνικών άγροτικών προϊόντων πλέον έπιτακτικήν. Η εξασφαλισθείσα δέ προνομακή μεταχείρισις των ελληνικών γεωργικών προϊόντων εντός του χώρου τής Κοινής Άγοράς, συνδυαζομένη με τὸ χαμηλότερον κόστος παραγωγής τούτων και εν όψει των συγχρόνων τεχνικών έπιτεύξεων εις τὸν τομέα τής γεωργίας, αποτελοῦν άσφαλεις προϋποθέσεις διά τὸν συγχρονισμόν τής ελληνικής γεωργίας και τὸν προσανατολισμόν τής προς τās εξαγωγάς. Από την άλλην όμως πλευ-

ρὰν ἢ πλήρη ἐφαρμογή τοῦ καθεστῶτος τῆς ἐλευθέρου κυκλοφορίας τῶν ἀγαθῶν ἐντὸς τοῦ χώρου τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κοινότητος δὲν θὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἐπὶ μακρὸν διατήρησιν τῶν ἐθνικῶν προστατευτικῶν μέτρων. Ἐξ αὐτοῦ ἐπιβάλλεται ἢ κατὰ τὸ δυνατόν ταχύτερα ἀναδιορθώσῃ τῆς ἐλληνικῆς γεωργίας καὶ ἢ προσαρμογῇ ταύτης πρὸς τὰς νέας ἐξαγωγικὰς προοπτικὰς.

Ἡ ἐκπόνησις εὐρέου προγράμματος κρατικῶν ἐπενδύσεων εἰς τὸν ἀγροτικὸν τομέα τῆς Οἰκονομίας, ὡς εἶναι κυριώτερον τὰ ἀρδευτικὰ καὶ ἐγγειοβελτιωτικὰ ἔργα, καὶ ἢ ταχεῖα προσαρμογῇ πρὸς τὰς ὁλονὲν μεταβαλλόμενας ἀπαιτήσεις τῆς διεθνούς ἀγορᾶς, ἀποτελοῦν τὰς βάσεις τῆς ἀναδιορθώσεως τῆς ὅλης γεωργικῆς παραγωγῆς τῆς Ἑλλάδος. Ἡ ἀνάπτυξις τῆς παραγωγῆς νέων ἐξαγωγίμων προϊόντων, ἢ ποιοτικὴ βελτίωσις τῶν παραγομένων προϊόντων, ἢ τυποποίησις καὶ ἢ εἰς διεθνῶς ἀνταγωνιστικὰς τιμὰς προσφορά αὐτῶν, ἀποτελοῦν τὰς σημερινὰς ἀνάγκας, ποὺ ἐμφανίζει ὁ τομεὺς τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς τῆς Ἑλλάδος.

Βιομηχανία χυμῶν φρούτων. Ἡ Ἐμπορικὴ Τραπεζα τῆς Ἑλλάδος, ἔχουσα ἀπὸ καιροῦ ἀντιληφθῆ τὰς ὀργανικὰς ἀδυναμίας καὶ ἀνάγκας τῆς ἐλληνικῆς γεωργίας καὶ ἐν τῇ ἐπιδιώξει τῆς καὶ συμβάλῃ εἰς τὰς προσπάθειαι τοῦ Κράτους καὶ τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας πρὸς ἐκσυγχρονισμόν καὶ ποιοτικὴν βελτίωσιν τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς, διὰ τῆς δημιουργίας δυνατοτήτων βιομηχανικῆς ἀξιοποιήσεως τῶν γεωργικῶν προϊόντων καὶ διαθήσεως τούτων εἰς τὰς ἀγορὰς τοῦ Ἐξωτερικοῦ, ἀνέλαβε τὴν ἔδρυσιν, τῇ συνεργασίᾳ τοῦ γνωστοῦ ἀγγλικοῦ οἴκου Schnerres, ἀξιολόγου καὶ μελλούσης καὶ συμβάλῃ εἰς τὴν πρόδον τῆς ἐλληνικῆς γεωργίας βιομηχανικῆς μονάδος ἐπεξεργασίας χυμῶν φρούτων. Ἡ Ἑλληνικὴ Βιομηχανία Χυμῶν καὶ Κονσερβῶν, τῆς ὁποίας αἱ μηχανικαὶ ἐγκαταστάσεις ἔχουν ἤδη συμπληρωθῆ καὶ ἀρχεται ἢ λειτουργία των, θὰ παραγάγῃ ἀρχικῶς χυμοὺς ἐσπεριδοειδῶν, ἀναμένεται δὲ ὅτι θὰ ἐπεκτείνῃ εἰς τὸ μέλλον τὰς ἐργασίας τῆς εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν καὶ κονσερβοποίησιν ἄλλων χυμῶν, ὡς καὶ φρούτων καὶ λαχανικῶν. Ἡ συμβολὴ δὲ τῆς νέας ταύτης ἐπιχειρήσεως εἰς τὴν προώθησιν τῶν ἐξαγωγῶν ἐπεξεργασμένων ἐλληνικῶν ἀγροτικῶν προϊόντων ἀναμένεται ὅτι θὰ εἶναι ἀξιόλογος καὶ θὰ ὀδηγήσῃ καὶ εἰς τὴν ἐπέκτασιν τῶν παρομοίας φύσεως ἐπιχειρηματικῶν πρωτοβουλιῶν τοῦ πιστωτικοῦ μας Ἰδρύματος καὶ εἰς ἄλλας παραγωγικὰς περιοχὰς τῆς Χώρας μας.

Λιπαράματα. Ἡ κατανάλωσις λιπασμάτων ἐν Ἑλλάδι εὐρίσκειται εἰς ἐξαιρετικῶς χαμηλὸν ἐπίπεδον. Οὕτω, κατὰ τὸ ἔτος 1961, ἐνφ ἢ κατανάλωσις λιπασμάτων εἰς τὰς Χώρας τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς ἐκαμαινετο μεταξὺ 48 χιλιογράμμων καθ' ἑκτάριον εἰς τὴν Ἰταλίαν καὶ ἔφθανεν εἰς 209 χιλιογράμματα εἰς τὸ Βέλγιον, ἢ κατανάλωσις αὐτῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα δὲν ὑπερέβη τὸ ἐπίπεδον τῶν 37 χιλιογράμμων. Εἰς τὴν γενικὴν ἐπιδιώξειν

βελτιώσεως τῶν μεθόδων καλλιέργειας καὶ αὐξήσεως τῆς παραγωγικότητος τῶν καλλιεργουμένων ἐκτάσεων, ἀναμφιβόλως, ἀποφασιστικῶς δύναται νὰ συμβάλῃ καὶ ἡ εὐρύτερα χρῆσις λιπαντικῆς δυνάμεως.

Εἰς τὴν προσπάθειαν, ἡ ὁποία καταβάλλεται εἰς τὴν Χώραν ἀπὸ κρατικῆς πλευρᾶς καὶ ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῆς Ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας πρὸς ἐπίτευξιν τῆς αὐξήσεως τῆς παραγωγικότητος τοῦ ἐδάφους καὶ τοῦ γεωργικοῦ εἰσοδήματος, ἡ Ἐμπορικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος, ἐν συνεργασίᾳ μὲ τὴν Ἴονικὴν καὶ Λαϊκὴν Τράπεζαν Ἑλλάδος, συμμετέσχον κατὰ τρόπον ἀποφασιστικὸν διὰ τῆς ἰδρύσεως τῆς Ἐταιρείας Φωσφορικῶν Λιπασμάτων. Τὸ ἐν Νέᾳ Κερβάλλῃ Καβάλας ἐργοστάσιον τῆς Ἐταιρείας ἤρχισε, μὲ συμμετοχὴν Οἰκῶν ἐκ τοῦ Ἐξωτερικοῦ, ἀνεγειρόμενον μὲ σύντομον ρυθμὸν, θὰ εἶναι ἐτησίας παραγωγικῆς δυναμικότητος 250.000 τόννων. Οὕτως, ἡ ἐξ αὐτοῦ προκληθησομένη σημαντικὴ αὐξήσις εἰς τὴν παραγωγὴν λιπασμάτων ἐν Ἑλλάδι καὶ ἡ προσφορὰ αὐτῶν εἰς ἐξαιρετικῶς συναγωνιστικὰς τιμὰς θὰ ἀποτελέσουν ἰσχυρὸν κίνητρον διὰ τὴν ἐκτετατέμενην χρῆσιν αὐτῶν καὶ τὴν αὐξήσιν τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς τῆς Χώρας. Ἐκτὸς αὐτοῦ δὲ δημιουργοῦνται καὶ προϋποθέσεις κατακτήσεως καὶ ξένων ἀγορῶν.

Τὸ ἰσοζύγιον πλῆρωμῶν. Ἡ διεύρυνσις τοῦ ἐλλείμματος εἰς τὸ ἐμπορικὸν ἰσοζύγιον ἀφ' ἑνὸς καὶ ἡ αὐξήσις τῆς εἰσορῆς συναλλάγματος ἐξ ἀδήλων πόρων ἀφ' ἑτέρου ἀπετέλεσαν τὰ κύρια χαρακτηριστικὰ τῶν διεθνῶν συναλλαγῶν τῆς Ἑλλάδος, κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος.

Οὕτω, τὸ ἔλλειμμα τὸ ὁποῖον παρουσίασε κατὰ τὸ 1962 τὸ ἐμπορικὸν μας ἰσοζύγιον ἀνῆλθεν εἰς 356,5 ἑκατομμύρια δολλαρίων, ἔναντι 326,9 ἑκατομμυρίων κατὰ τὸ 1961. Ἡ ἐξέλιξις αὕτη ὑπῆρξε τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ταχείας ἀνάδοῦ τῶν εἰσαγωγῶν καὶ τῆς μετρίας αὐξήσεως τῶν ἐξαγωγῶν.

Εἰδικώτερον, τὸ σύνολον τῶν εἰσαγωγῶν ἀνῆλθε κατὰ τὸ 1962 εἰς τὸ ποσὸν τῶν 608,1 ἑκατομμυρίων δολλαρίων, ὅπερ ἐμφανίζει αὐξήσιν κατὰ 8,4% ἔναντι τῶν κατὰ τὸ 1961 ἐνεργηθειῶν εἰσαγωγῶν. Τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὰς πρῆξιμένας εἰσαγωγὰς τῶν κεφαλαιουχικῶν ἀγαθῶν.

Αἱ ἐξαγωγαὶ ἐξ ἄλλου κατὰ τὸ ἔτος 1962 πρῆξιθησαν κατὰ ποσοστὸν 4% ἔναντι τοῦ 1961 καὶ ἀνῆλθον εἰς τὸ ποσὸν τῶν 242,6 ἑκατομμυρίων δολλαρίων. Ὁ χαμηλὸς ρυθμὸς, τὸν ὁποῖον ἐσημείωσεν ἡ αὐξήσις τῶν ἐξαγωγῶν, ὀφείλεται μεταξὺ ἄλλων καὶ εἰς τὰς μειωμένας ἐξαγωγὰς καπνῶν ἐξ αἰτίας τῆς ἐξαντλήσεως τῶν ἀποθεμάτων λόγῳ τῶν σημαντικῶν πωλήσεων, αἱ ὁποῖαι εἶχον διενεργηθῆ κατὰ τὸ προηγούμενον ἔτος.

Τὸ ἐξ ἀδήλων συναλλαγῶν προελθὸν πλεόνασμα ἀνῆλθεν εἰς 292 ἑκατομμύρια δολλαρίων, ἔναντι 243,5 ἑκατομμυρίων τοῦ 1961. Ἦτο ἡ εἰς τὴν Χώραν καθαρὰ εἰσορῆ συναλλάγματος πρῆξιθη κατὰ 20% περίπου. Ἡ μεγαλύτερα αὐξήσις ἐσημειώθη εἰς τὸν τομέα τοῦ τουρισμοῦ, ὅπου αἱ ἀδηλοῦ

εἰσπράξεις ἀνῆλθον εἰς 76 ἑκατομμύρια δολλαρίων ἔναντι 62,5 ἑκατομμυρίων τοῦ 1961. Μεγάλην αὐξησιν ἐσημείωσεν ἡ ἀπόδοσις διαφόρων ὑπηρεσιῶν, τῶν ὁποίων αἱ εἰσπράξεις ἀνῆλθον εἰς 48,1 ἑκατομμύρια δολλαρίων ἔναντι 31,4 ἑκατομμυρίων κατὰ τὸ 1961. Μικροτέρα εἶναι ἡ αὐξησης εἰς τὸ ναυτιλιακὸν συνάλλαγμα, ὡς καὶ εἰς τὰ ἐκ τοῦ Ἐξωτερικοῦ ἐμβόσματα τῶν ὁμογενῶν.

Αἱ ἀθήλοι πληρωμαὶ ἐξ ἄλλου ἠξήθησαν κατὰ 15% καὶ ἀνῆλθον εἰς 87,6 ἑκατομμύρια δολλαρίων ἔναντι 71,1 ἑκατομμυρίων κατὰ τὸ 1961.

Κατὰ χώρας προελεύσεως, τὸ μεγαλύτερον πλεόνασμα ἐξ ἀθῆλων συναλλαγῶν, τὸ ὅποιον ἐκάλυψεν 132,6 ἑκατομμύρια δολλαρίων προέρχεται ἐκ τῶν συναλλαγῶν μετὰ τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς, τὸ δὲ προελθὸν ἐκ Μεγάλης Βρεταννίας ἀνῆλθεν εἰς 100,6 ἑκατομμύρια δολλαρίων. Τὸ προελθὸν τέλος ἐκ τῶν Χωρῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος ἀνῆλθεν εἰς 26,6 ἑκατομμύρια δολλαρίων κατὰ τὸ 1961, ἐνῶ κατὰ τὸ ἔτος 1961 ἀνήρχετο εἰς 11,6 ἑκατομμύρια.

Λόγῳ τῶν μεγάλων πλεονασμάτων, ἅτινα ἐμφανίζονται εἰς τὸν τομέα τῶν ἀθῆλων συναλλαγῶν τῆς, ἡ Χώρα μας ἠδυνήθη νὰ ἐξασφαλίσῃ ἀξίολογα πλεονάσματα εἰς τὰ ἰσοζύγια τῶν τρεχόντων λογαριασμῶν τῆς μετὰ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆς Μεγάλῃς Βρεταννίας. Τὰ πλεονάσματα ταῦτα ἀνῆλθον εἰς 84,2 καὶ 58,5 ἑκατομμύρια δολλαρίων ἀντιστοίχως. Ἐξ ἄλλου, τὸ ἔλλειμμα τοῦ τρέχοντος λογαριασμοῦ τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος ἀνῆλθεν εἰς 173 ἑκατομμύρια δολλαρίων, ἔναντι 200 ἑκατομμυρίων δολλαρίων εἰς τὰ ὅποια ἀνήρχετο τὸ ἔλλειμμα τοῦ ἐμπορικοῦ μας ἰσοζυγίου μετὰ τῆς Κοινότητος.

Ἡ καθαρὰ εἰσροὴ ἀλλοδαποῦ κεφαλαίου, ἐὰν λάβωμεν ὑπ' ἑξίν τὰ «τακτοποιητέα στοιχεῖα», ἐμφανίζεται κατὰ τὸ ἔτος 1962 ὡς αἰσθητῶς χαμηλοτέρα, ἢτοι ἀνῆλθεν εἰς 66,1 ἑκατομμύρια δολλαρίων, ἔναντι 72,2 ἑκατομμυρίων κατὰ τὸ ἔτος 1961. Ἐν τούτοις, ὁ κατὰ τὸ 1962, ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου 2687)1953, προκληθεὶς διπλασιασμοῦ τῶν προερχομένων ἐκ τοῦ Ἐξωτερικοῦ πιστώσεων ἀπετέλεσε γεγονός λαν ἐνθαρρυντικόν.

Ἐφ' ὅσον δὲν ὑπολογίσωμεν τὴν ξένην βοήθειαν, τότε τὸ ἔλλειμμα τὸ ὅποιον ἐμφανίζεται εἰς τὸ ἰσοζύγιον πληρωμῶν τῆς Χώρας, παρουσιάζει μείωσιν ἀπὸ 11,5 ἑκατομμύρια δολλαρίων κατὰ τὸ ἔτος 1961 εἰς 7,4 ἑκατομμύρια κατὰ τὸ ἔτος 1962. Ἐὰν ὅμως ὑπολογίσωμεν καὶ τὴν βοήθειαν, τότε ἐμφανίζεται πλεόνασμα εἰς τὸ ἰσοζύγιον πληρωμῶν. Τὸ πλεόνασμα τοῦτο ἀνῆλθεν ἀπὸ 26,4 ἑκατομμύρια δολλαρίων κατὰ τὸ 1961 εἰς 48,2 ἑκατομμύρια κατὰ τὸ 1962. Οὕτω, τὰ συναλλαγματικά ἀποθέματα ἠξήθησαν καὶ πάλιν. Κατὰ τὸν Δεκέμβριον 1962 ταῦτα ἀνῆλθον εἰς 270 ἑκατομμύρια δολλαρίων. Ἐν τούτοις, ἡ ἀξιοσημειώτος αὐξησης τῶν πιστώσεων Ἐξωτερικοῦ, αἰτινες ἀπὸ 115 ἑκατομμύρια δολλαρίων κατὰ τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1961.

ἀνήλθον εις 147 ἑκατομμύρια κατὰ τὸν ἀντίστοιχον μῆνα τοῦ 1961, περιώρισε τὰ πραγματικά συναλλαγματικά ἀποθέματα εις τὸ ποσὸν τῶν 123 ἑκατομμυρίων δολλαρίων.

Χρηματοδοτήσεις τῆς οἰκονομίας. Αἱ πρὸς τὴν Οἰκονομίαν χορηγηθεῖσαι κατὰ τὸ ἔτος 1962 συνολικαὶ πιστώσεις ἠϋξήθησαν κατὰ 17%, ἦτοι κατὰ 5.485 ἑκατομμύρια δραχμῶν. Οὕτω κατὰ τὸν Δεκέμβριον 1962 ἀνήλθον εις τὸ ποσὸν τῶν 37.872 ἑκατομμυρίων δραχμῶν ἔναντι 32.387 ἑκατομμυρίων κατὰ τὸν ἀντίστοιχον μῆνα τοῦ 1961. Τὸ σημαντικώτερον ποσοστὸν τῆς αὐξήσεως ταύτης ὤφειλετο εις τὴν ἐκ μέρους τῶν Ἐμπορικῶν Τραπεζῶν αὐξήσει τῆς χρηματοδοτήσεως τῆς Οἰκονομίας, ἐνῶ τὸ ποσοστὸν τῆς, μέσῳ τῶν κεφαλαίων τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Ο.Χ.Ο.Α., χρηματοδοτήσεως παρέμεινε ἀμετάβλητον.

Ἡ σημειωθείσα αὐξήσις τῶν ὑπὸ τῶν Ἐμπορικῶν Τραπεζῶν χορηγηθεισῶν πιστώσεων ὑπῆρξεν ἀξιόλογος, τὸ δὲ ποσοστὸν ταύτης κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ 1962 ἀνήλθεν εις 25%. Τὸ μεγαλύτερον ποσοστὸν τῆς αὐξήσεως ἐσημειώθη κατὰ τὸ δεύτερον ἡμισυ τοῦ διαρρέσαντος ἔτους, ὀφειλόμενον κυρίως εις τὴν χαλάρωσιν τῶν ἐπὶ τῶν πιστοδοτήσεων περιοριστικῶν μέτρων. Οὕτω, κατὰ τὸ 1962, αἱ πιστώσεις πρὸς τὴν βιομηχανίαν ἠϋξήθησαν κατὰ 11%, πρὸς τὴν βιοτεχνίαν κατὰ 9,6% καὶ πρὸς τὸ ἐμπόριον ἐν γένει κατὰ 32% καὶ πλέον.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰδικῶς εις τὰς πρὸς τὴν βιομηχανίαν χορηγηθείσας πιστώσεις, τὸ ἐξ αὐτῶν μεγαλύτερον ποσοστὸν αὐξήσεως, ἀνερχόμενον εις 43% κατὰ τὸ διαρρέσαν ἔτος, ἀπερρόφησαν αἱ διατεθειταὶ πρὸς σχηματισμὸν παγίων ἐγκαταστάσεων μακροπρόθεσμα πιστώσεις. Ἐν τούτοις, ὁ συνολικὸς ὄγκος τούτων, ἀνερχόμενος εις 1.338 ἑκατομμύρια δραχμῶν κατὰ τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1962, ἐξακολουθεῖ νὰ παραμένῃ εις χαμηλὰ ἐπίπεδα. Εἰδικώτερον, αἱ προοριζόμεναι διὰ παγίας ἐγκαταστάσεις μακροπρόθεστοι χορηγήσεις καλύπτουν ποσοστὸν μόλις 7% περίπου τῶν ὑπὸ τῶν Ἐμπορικῶν Τραπεζῶν χορηγηθεισῶν πρὸς τὴν Οἰκονομίαν συνολικῶς πιστώσεων καὶ 15% τοῦ συνόλου τῶν χορηγηθεισῶν πρὸς τὴν βιομηχανίαν.

Γενικῶς, τὰ ὑφ' ὄλων τῶν Χρηματοδοτικῶν Ὁργανισμῶν χορηγηθέντα δάνεια εις τὴν βιομηχανίαν, γεωργίαν καὶ ἀλιείαν, πρὸς δημιουργίαν παγίων ἐγκαταστάσεων καὶ λοιπῶν μακροπρόθεσμων βελτιώσεων, ἐμφανίζουσι σχετικῶς μικρὰς διακυμάνσεις κατὰ τὸ ἔτος 1962.

Τὰ κύρια χρηματοδοτικὰ προβλήματα τῆς ἐλληνικῆς οἰκονομίας ἐξακολουθοῦν νὰ συνίστανται εις τὸν χαμηλὸν ὄγκον τῶν μακροπρόθεσμων πιστώσεων, ἐν σχέσει πρὸς τὰς πραγματικὰς ἀνάγκας τῆς Οἰκονομίας καὶ εις τὴν ἀπροθυμίαν ἢ ἀδυναμίαν τοῦ ἰδιωτικοῦ τομέως τῆς Οἰκονομίας νὰ ἀπορροφήσῃ καὶ αὐτὰς ἀκόμη τὰς περιορισμένης ἐκτάσεως μακροπρόθεσμοις πι-

στώσεις, αἰτινες δύνανται νὰ χορηγηθοῦν ὑπὸ τῶν χρηματοδοτικῶν ὀργανισμῶν.

Οὕτως, αἱ ὑφιστάμεναι δυσχέρειαι δὲν συνίστανται μόνον εἰς τὴν στενότητα κεφαλαίων, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἔλλειψιν τεχνικῆς καὶ ἐπιχειρηματικῆς ἐμπειρίας.

Ἐξ αὐτοῦ, καὶ παρὰ τὸ γεγονός ἐτι ἡ Ἐμπορικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος κατέβαλε σοβαρὰς προσπάθειάς πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς ἀπὸ πλάσσης πλευρᾶς ὑποδομηθῆσεως τῆς ἑλληνικῆς βιομηχανίας, ἡ ἀνάγκη τῆς δημιουργίας ἐνὸς ἐξειδικευμένου χρηματοδοτικοῦ ὀργανισμοῦ, ὡς ἡ Τράπεζα Ἐπενδύσεων, κατέστη ἐξαιρετικῶς αἰσθητή. Ὑπὸ τοῦ ἐξειδικευμένου τούτου πιστωτικοῦ ὀργανισμοῦ ἀναλαμβάνεται, ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς ἑλῆς οικονομικῆς διαδικασίας εἰς τὴν Χώραν, ἡ κάλυψις τῶν ἀναγκῶν τῆς οικονομίας εἰς μακροπροθέσμιους πιστώσεις, ὡς καὶ εἰς τεχνικὴν, οικονομικὴν καὶ ὀργανωτικὴν βοήθειαν πρὸς τὰς χρηματοδοτούμενας ἐπιχειρήσεις. Ἡ τοιαύτη δὲ λειτουργία δύναται νὰ ἀποδειχθῇ ἀξιολόγως ὑποδοθητικὴ εἰς τὴν ὕψιστην πορείαν τῆς ἑλληνικῆς οικονομίας.

Τ ρ ά π ε ζ α Ἐ π ε ν δ ύ σ ε ω ν. Πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς κατὰ τρόπον οὐσιαστικῶν ἐνισχύσεως τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας, ἡ ὁποία ἀναπτύσσεται εἰς τὸν βιομηχανικὸν τομέα, καὶ διὰ νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν κάλυψιν τοῦ χρηματοδοτικοῦ κενοῦ, τὸ ὁποῖον ὑφίσταται εἰς τὸν τομέα τῆς μεσοπροθέσμου καὶ μακροπροθέσμου χρηματοδοτήσεως διὰ παγίας ἐγκαταστάσεις, ἡ Ἐμπορικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος, ἐν συνεργασίᾳ μὲ τὴν Ἴονικὴν καὶ Λαϊκὴν Τράπεζαν Ἑλλάδος, ἱδρύσθη τὴν Τ ρ ά π ε ζ α ν Ἐ π ε ν δ ύ σ ε ω ν, εἰς τὴν ὁποίαν συμμετέχουν καὶ ὠρισμένοι ἐκ τῶν μεγαλύτερων Χρηματοδοτικῶν Ὄργανισμῶν τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς καὶ συγκεκριμένως ἡ Bank of America, ἡ Dresdner Bank, ἡ Comptoir National d'Escompte de Paris, ἡ Banca Nazionale del Lavoro, ἡ Société Générale pour favoriser le développement du Commerce et de l'Industrie en France, ἡ Union Européenne Industrielle Financière, ἡ Samciel Montagu aud Co Ltd, καὶ ἡ Commercial Bank of the Near East Ltd.

Τὸ ἐταιρικὸν κεφάλαιον τῆς Τραπεζῆς ταύτης ἀνέρχεται εἰς 50 ἑκατομμύρια δραχμῶν, τὸ δὲ ἀντιστοιχοῦν εἰς ξένας συμμετοχὰς μέρος τοῦ μετοχικοῦ κεφαλαίου ἔχει ἤδη εἰσαχθῆ.

Οἱ κύριοι ἀντικειμενικοὶ σκοποὶ τῆς Τραπεζῆς Ἐπενδύσεων θὰ εἶναι :

1) Ἡ παροχὴ δανειακοῦ κεφαλαίου εἰς βιομηχανικάς καὶ ἄλλας ἐπιχειρήσεις.

2) Ἡ συμβολὴ εἰς τὴν διεύρυνσιν τῆς ἀδρανούς κεφαλαιαγορᾶς, δι' ἐκδόσεως καὶ τοποθετήσεως ἑμολογιακῶν ἐπιχειρηματικῶν δανείων καὶ διὰ τῆς ἀναλήψεως ἀξιολόγου μέρους τοῦ μετοχικοῦ κεφαλαίου ὠρισμένων ἐπι-

χειρήσεων και έν συνεχεία διά τής διαθέσεως τών ούτως αποκτηθεισών μετοχών.

3) Ἡ παροχή τεχνικῆς και ὀργανωτικῆς βοθηίας εἰς τὰς χρηματοδοτούμενας ὑπό τῆς Τραπεζῆς ἐπιχειρήσεις.

4) Ἐάν εἰδικαί συνθήκαι ἴθελον ἐπιτρέψει τοῦτο, ἡ δημιουργία και ἡ λειτουργία νέων βιομηχανικῶν μονάδων.

Αἱ προπαρασκευαστικά ἐργασία διά τήν ἔναρξιν τῆς λειτουργίας τῆς Τραπεζῆς ἔληξαν ἀπό πολλοῦ και ἤδη ἡ Τράπεζα Ἐπενδύσεων ἐτέθη εἰς λειτουργίαν, διά νά ἀναλάβῃ ἕνα σημαντικόν και λίαν ἐπωφελεῖ γενικώτερον ρόλον εἰς τήν βασικήν ἐπιδίωξιν τῆς ἐκβιομηχανίσεως τῆς Χώρας, ἡ ὁποία θά ἀποτελέσῃ και τὸ θεμέλιον τῆς γενικωτέρας οἰκονομικῆς μας προόδου.

Ν α υ π η γ ι κ ῆ ὀ ρ α σ τ η ρ ι ὀ τ η ς τ ῆ ς Ἐ μ π ο ρ ι κ ῆ ς Τ ρ α π ἑ ζ ῆ ς. Διά νά συμβάλῃ εἰς τήν δημιουργίαν ἔργων ναυτιλιακῆς ὑποδομῆς και διά νά συμμετάσχῃ εἰς τήν βιομηχανικήν ἀνάπτυξιν τῆς Χώρας, ἡ Ἐμπορικὴ Τράπεζα, έν συνεργασίᾳ μέ τήν ἀδελφήν Ἴονικήν και Λαϊκήν Τράπεζαν, ἀπεφάσισε τήν ἱδρυσιν μεγάλων σκαγγρόνων ναυπηγείων. Κατά τὰ προγραμματιζόμενα, τὰ νέα ταῦτα Ναυπηγεῖα, τῶν ὁποίων ἡ ἐπένδυσις κατά τὸ πρῶτον στάδιον τὰ ἀνέληθῃ εἰς δέκα ἑκατομμύρια δολλαρίων, θά δύνανται νά διενεργοῦν ἐπισκευάς, μετασκευάς και ναυπηγήσεις πλοίων μέχρι 50 χιλιάδων τόνων D.W.H. Ἡ ναυπηγική αὕτη βιομηχανία δύναται νά χαρακτηρισθῇ ὡς ἔργον ἰδιαζούσης σημασίας διά τήν οἰκονομίαν τῆς Χώρας, ἰδίως ὡς πρὸς τήν συμπλήρωσιν τοῦ προγράμματος τοῦ ναυτιλιακοῦ και βιομηχανικοῦ ἐκσυγχρονισμοῦ. Θά καταστῇ δυνατὸν νά ἀπορροφήσουν ἱκανὸν ἀριθμὸν ἐκ τῶν ἀργουσῶν παραγωγικῶν δυνάμεων τῆς Χώρας και ἀναμένεται ὅτι θά προκαλέσουν τήν δημιουργίαν σημαντικῶν συμπληρωματικῶν βιομηχανικῶν μονάδων.

Τὸ Χρηματιστήριον κατά τὸ ἔτος 1962. Τὸ Κράτος, ἡ Δ.Ε.Η. και πολλαὶ ἐπιχειρήσεις προσέφυγον εἰς τήν ἑλληνικήν κεφαλαιαγοράν κατά τήν διάρκειαν τοῦ 1962. Ἀποτέλεσμα τοῦ γεγονότος τούτου ὑπῆρξεν ἡ ἐκ τῆς κεφαλαιαγορᾶς ἐξεύρεσις συνολικοῦ ποσοῦ ἀνερχομένου εἰς 2,2 περίπου δισεκατομμύρια δραχμῶν. Τοῦτο βεβαίως, ἀποτελεῖ σημαντικὸν βῆμα πρὸς τήν κατεύθυνσιν τῆς χρησιμοποίησεως τῆς κεφαλαιαγορᾶς ἐκ μέρους τῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων διά τήν ἀντλήσιν τῶν μακροπρόθεσμως ἀναγκαιούτων εἰς αὐτὰς πιστωτικῶν μέσων.

Εἰς τὸ Χρηματιστήριον Ἀθηνῶν ἐξ ἄλλου αἱ τιμαὶ τῶν τίτλων ἠκολούθησαν τήν γενικήν καθοδικήν τάσιν, ἡ ὁποία ὑπῆρξε τὸ τυπικὸν χαρακτηριστικὸν εἰς τὰ περισσότερα εὐρωπαϊκὰ χρηματιστήρια ἀξιών, κυρίως δὲ εἰς τὸ Χρηματιστήριον τῆς Νέας Ὑόρκης κατά τὸ διαρρεῦσαν ἔτος 1962.

Οὕτως, ὁ δείκτης τιμῶν τῶν μετοχῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων (1952=100) κατῆλθεν ἀπὸ 591, κατὰ τὸν Δεκέμβριον 1961, εἰς 488 κατὰ Νοέμβριον 1962, ὅτε ἐφθασεν εἰς τὸ κατώτερον ἐπίπεδον κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους. Ἐν συνεχείᾳ, ὁ δείκτης οὗτος ἐσημείωσεν ἄνοδον καὶ ἐφθασεν εἰς 521 κατὰ τὸν Δεκέμβριον 1962. Ἐξ ἄλλου ὁ δείκτης τιμῶν τῶν μετοχῶν τραπεζικῶν καὶ ασφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων κατῆλθεν ἀπὸ 514 κατὰ τὸν Δεκέμβριον 1961 εἰς 476,5 κατὰ τὸν Ὀκτώβριον 1962 καὶ ἐν συνεχείᾳ ἀνῆλθεν εἰς 481 κατὰ τὸν Δεκέμβριον 1962. Τέλος δὲ αἱ ὁμολογίαι τοῦ προπολεμικοῦ Δημοσίου χρέους ἐσημείωσαν ἄνοδον, λόγῳ τοῦ ἐπιτευχθέντος διακανονισμοῦ τοῦ Δημοσίου Χρέους τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ τιμὴ τῆς χρυσῆς λίρας ἐκυμαίνεται μεταξύ 284,50 καὶ 303,50 δραχμῶν. Ὑψηλὴ ζήτησις ἐσημειώθη μόνον κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς διεθνοῦς κρίσεως τῆς Κούβας, ὅτε ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος ἠναγκάσθη νὰ ἐπέμβῃ πρὸς συγκράτησιν τῶν τιμῶν.

Τιμὰι. Τὸ κόστος ζωῆς κατὰ τὸ ἔτος 1962, συγκρινόμενον πρὸς τὸ κόστος τοῦ προηγούμενου ἔτους ἐμφανίζεται ὡς ἐλαφρῶς μειωμένον. Οὕτως, ὁ δείκτης τιμῶν καταναλωτοῦ, τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, λαμβανόμενος ὡς βάσεως τοῦ ἔτους 1959, κατῆλθεν ἀπὸ 104,1 κατὰ τὸ 1961, εἰς 103,8 κατὰ τὸ 1962. Ὅμοίως δὲ καὶ ὁ τιμαριθμὸς χονδρικῆς πωλήσεως (1952=100) ἠλαττώθη ἀπὸ 156,1 κατὰ τὸ 1961 εἰς 154,7 κατὰ τὸ 1962. Ἐξ ἄλλου, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τοὺς ἐπὶ μέρους δείκτας τοῦ τιμαριθμοῦ χονδρικῆς πωλήσεως, μόνον ὁ δείκτης τῶν τιμῶν ποτῶν καὶ καπνοῦ ἐσημείωσε μικρὰν ἄνοδον, ἕνεκα τῶν ὑψηλοτέρων διεθνῶν τιμῶν τοῦ καπνοῦ. Αἱ δὲ διακιμάνσεις τῶν καθ' ἕκαστα προϊόντων τοῦ δείκτου τιμῶν καταναλωτοῦ ἦσαν ἀνεπαίσθητοι, μὲ μοναδικὴν ἐξαιρέσιν τὰς τιμὰς τροφίμων, αἵτινες ἐσημείωσαν σημαντικὴν πτώσιν.

Οὕτως, ἡ Ἑλλάς συνεχίζει διατηροῦσα ἀξιοσημείωτον σταθερότητα τιμῶν, ἡ ὁποία συνέβαλεν εἰς τὴν ἐδραίωσιν τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ κοινοῦ πρὸς τὸ ἐθνικὸν νόμισμα καὶ εἰς τὴν δημιουργίαν εὐνοικῶν συνθηκῶν πρὸς διενέργειαν ἐπενδύσεων. Σημειοῦται ὅτι, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοῦτο, εἰς τὴν Μεγάλῃν Βρεταννίαν, τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας Ἀμερικῆς καὶ τὰς πλείστας τῶν Χωρῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος αἱ τάσεις τῶν τιμῶν εἶναι ἀνοδικαί.

Ἡ νομισματικὴ κυκλωφορῖα. Ἡ Νομισματικὴ κυκλοφορία κατὰ τὸν Δεκέμβριον 1962 ὑπερέβη τὰ 14 δισεκατομμύρια δραχμῶν, σημειώσασα οὕτως αὐξήσιν κατὰ 18% ἀπὸ τοῦ Δεκεμβρίου 1961, ὅτε αὕτη ἀνήρχετο εἰς 12 δισεκατομμύρια δραχμῶν. Ἡ αὐξήσις ὅμως αὕτη δὲν θὰ ἔδει νὰ θεωρηθῇ ὡς ὑπερβολικὴ, ὅταν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ ἀνάπτυξις τῶν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν καὶ ἡ αὐξήσις τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος κατὰ τὸ διαρρῶσαν ἔτος.

Δ η μ ο σ ι ο ν ο μ ι κ α ι έ ξ ε λ ί ξ ε ι ς . Ἡ ἐκτέλεσις τοῦ κρατικοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ ὁικονομικοῦ ἔτους 1962 χαρακτηρίζεται ἐκ μικρῶν σχετικῶς ἀποκλίσεων, κατὰ κανόνα παρατηρουμένων κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν παντὸς κρατικοῦ Προϋπολογισμοῦ.

Οὕτως, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν διαμόρφωσιν τῶν ἐσόδων, δυνάμεθα νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι τὰ ἐξ ἀμέσων φόρων ἔσοδα παρουσίασαν σημαντικὴν ἀύξησιν ἐναντι τῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἔτος πραγματοποιηθέντων. Τελικῶς ἀνήλθον εἰς 3.598 ἑκατομμύρια δραχμῶν, ἦτοι ἐκάλυψαν τὰ 18,51% τοῦ συνόλου τῶν ἐξ ἑλληνικῶν πηγῶν ἐσόδων. Τὰ ἐξ ἐμμέσων φόρων ἔσοδα, ἐξ ἄλλου, ἐσημείωσαν ἐτι μεγαλυτέραν ἀύξησιν, ἀνελθόντα εἰς 13.175 ἑκατομμύρια δραχμῶν, ἦτοι ἐκάλυψαν τὰ 67,80% τοῦ συνόλου τῶν ἐξ ἑλληνικῶν πηγῶν ἐσόδων. Τέλος, τὰ λοιπὰ ἔσοδα, πλὴν δανείων, ἀνήλθον εἰς 2.659 ἑκατομμύρια δραχμῶν, ἦτοι ἐκάλυψαν τὰ 13,69% τοῦ συνόλου.

Ὁ παρατιθέμενος κατωτέρω πίναξ τῶν ἐτῶν 1961, 1962 καὶ 1963 δεικνύει ἀναλυτικώτερον τὴν διάρθρωσιν τῶν κρατικῶν ἑλληνικῶν ἐσόδων :

Ἔσοδα ἐξ ἑλληνικῶν πηγῶν	1961	1962	% ἐπὶ τοῦ συνόλ. 1962	1963	% ἐπὶ τοῦ συνόλ. 1963
*Ἔσοδα ἐξ ἑλληνικῶν πηγῶν	1961	1962	% ἐπὶ τοῦ συνόλ. 1962	1961	% ἐπὶ τοῦ συνόλ. 1963
*Ἔσοδα ἐξ ἀμέσων φόρων	3.443	3.598	18,51%	3.732	17,17%
*Ἔσοδα ἐξ ἐμμέσων »	11.985	13.175	67,80%	14.141	68,83%
Λοιπὰ ἔσοδα (πλὴν δανείων)	2.323	2.659	13,69%	2.665	14 %
Σ ὄ ν ο λ ο γ	17.751	19.432	100%	20.538	100%

Εἰς τὴν σημειωθείσαν σημαντικὴν ἀύξησιν τῶν ἐξ ἐμμέσων φόρων ἐσόδων κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος συνέτεινε καὶ ἡ ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου πραγματοποιηθεῖσα ἀύξησις τῶν φόρων καταναλώσεως ἁπνοῦ καὶ βύνης, ὡς καὶ ἡ ὑψηλὴ ἀπόδοσις τοῦ φόρου κύκλου ἐργασιῶν καὶ τῶν τελῶν φυχαγωγίας καὶ μεταφορῶν.

*Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ σκέλος τῶν κρατικῶν δαπανῶν, σημειοῦται ὅτι καὶ αὗται παρουσιάζονται κατὰ τὸ 1962 ὡς σημαντικῶς ἠξυημένοι ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς κατὰ τὸ προηγηθὲν ἔτος πραγματοποιηθείσας. Αἱ διὰ τὸ ἔτος δὲ 1963 προβλεπόμεναι δαπάναι θὰ σημειώσουν περαιτέρω ἄνοδον.

Ἐξιδικώτερον παρατηρεῖται ὅτι αἱ κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος δαπάναι τοῦ τακτικοῦ Προϋπολογισμοῦ ἀνήρχοντο εἰς 18.065 ἑκατομμύρια δραχμῶν ἐναντι 16.153 κατὰ τὸ ἔτος 1961, ἐνῶ αἱ δαπάναι ἐπενδύσεων ἀπὸ 5.057 κατὰ τὸ 1961 ἀνήλθον εἰς 6.000 ἑκατομμύρια δραχμῶν κατὰ τὸ 1962.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ ἔτος 1963, προβλέπεται διὰ μὲν τὰς δαπάνας τοῦ τακτικοῦ Πραϋπολογισμοῦ τὸ ποσὸν τῶν 19.253 ἑκατομμυρίων δραχμῶν, διὰ δὲ τὰς δαπάνας ἐπενδύσεων τὸ ποσὸν τῶν 6.250 ἑκατομμυρίων δραχμῶν

ΕΙΔΙΚΩΤΕΡΑΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΜΠΟΡΙΚΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Κύριοι Μέτοχοι,

Ἀπὸ τὴν προηγηθεῖσαν ἀνάlysιν διαπιστοῦται ὅτι ἡ ἑλληνικὴ οἰκονομία, ἡ ὁποία ἐξακολουθεῖ νὰ εὐρίσκεται εἰς τὴν πλέον ἀποφασιστικὴν καμπὴν τῆς ἱστορίας τῆς, κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, λόγῳ τῆς ὑπερμέτρου ἐξαρτήσεως αὐτῆς ἐκ τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς, ἐβραδυπύρηνσε ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν σημειωθεῖσαν αὐξήσιν τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος.

Βεβαίως, ἡ σημειομένη κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη πρόοδος εἰς τὴν οἰκονομίαν τῆς Χώρας μας εἶναι ἀξιόλογος, ἀλλὰ ἀκριβῶς ἡ ἐπιτακτικότης τῆς ἀνάγκης πρὸς ἔγκαιρον κάλυψιν τῆς διαφορᾶς, ἡ ὁποία τὴν χωρίζει ἀπὸ τὰς οἰκονομίας τῶν προηγμένων Κρατῶν, ἐπιβάλλει τὴν ἔντασιν τῆς προσπάθειας καὶ τὴν λήψιν τῶν καταλλήλων μέτρων πρὸς τὴν κατὰ τὸ δυνατόν ταχέαν ἐπίτευξιν τῆς βιομηχανικῆς ἀναπτύξεως καὶ τὴν ἐξασφάλισιν τῶν προϋποθέσεων, διὰ τῶν ὁποίων ὅλοι οἱ κλάδοι τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας θὰ καταστοῦν εἰς τὸ ἔπακρον παραγωγικοὶ καὶ ἱκανοὶ νὰ ἀνταπεξέλθουν εἰς τὸν ἐλεύθερον ἀνταγωνιστικὸν στίβον τῶν διεθνῶν συναλλαγῶν.

Ἡ Ἐμπορικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος συνεχῶς προσαρμύζεται, κατὰ τρόπον ὥστε νὰ δύναται εἰς πᾶσαν περίπτωσιν νὰ ἐξυπηρετήσῃ ὑγιῶς τὰς ἐπιχειρηματικὰς ἀνάγκας τῆς Οἰκονομίας καὶ γενικώτερον νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν κατάκτησιν τῆς προόδου. Ὑπὸ τὸ πρίσμα τοῦτο ἀναφέρονται κατωτέρω ὁρισμέναι ἐκ τῶν κατὰ τὸ ἐπισκοπούμενον ἔτος σημειωθεισῶν ἐξελίξεων, αἱ ὁποῖαι συνδέονται στενωτέρον πρὸς τὸ πιστωτικὸν μας Ἴδρυμα.

Μηχανογραφῆσις τῶν ἐργασιῶν. Ἡ προσπάθεια πρὸς ὁλοκλήρωσιν τῆς ὀρθολογικῆς ὀργανώσεως τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς ἡμετέρας Τραπεζῆς συνεχίσθη καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος.

Ὁδῶν, τὸ Ἠλεκτρονικὸν Κέντρον, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖται ἀπὸ συγκροτήμα Ἠλεκτρονικοῦ Διερευνητοῦ IBM 1401, ἐγκατεστάθη ἤδη εἰς πρὸς τοῦτο οἰκοδομηθέντα καὶ καταλλήλως διαρρυθμισθέντα ὕψος τοῦ μεγάρου τῆς Ἐμπορικῆς Τραπεζῆς, ἀποτελεῖ δὲ τὴν τελευταίαν λέξιν τεχνικῆς ἐγκαταστάσεως τοῦ εἶδους τούτου. Τὸ Κέντρον τοῦτο, τεθὲν ἤδη εἰς λειτουργίαν, ἐξυπηρετεῖ 153 καταστήματα τῶν Τραπεζῶν Ἐμπορικῆς, Ἴονικῆς-Λαϊκῆς καὶ Πειραιῶς.

Ἀπὸ τῆς κατὰ Σεπτέμβριον 1962 ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας τοῦ Κέν-

τρου ἐγένοντο ἐφαρμογαί ἐπὶ τριῶν μεγάλων κλάδων ἐργασιῶν, ἴητοι τῶν ἐπιταγῶν καὶ ἐντολῶν, τῶν εἰσπράξεων ἀξιῶν καὶ τῶν καταθέσεων. Ἦδη γίνεται προεργασία πρὸς ἐπέκτασιν τῶν ἐφαρμογῶν καὶ ἐπὶ ἄλλων κλάδων, ὡς τοῦ Ταμιευτηρίου, τοῦ Χαρτοφυλακίου Ἀξιῶν καὶ ἐν συνεχείᾳ καὶ ἄλλων ἐργασιῶν.

Ὁ ἐξοπλισμὸς διὰ τελευταίου τύπου ἠλεκτρονικῶν μέσων, φέρει τὸ συγκρότημα τῶν Τραπεζῶν μας εἰς ἐπίπεδον συγχρονισμένον ὁμοίων ἰδρυμάτων τῆς ἀλλοδαπῆς, μὲ ἀποτελέσματα ταχείας ἐνημερότητος τῆς Τραπεζῆς καὶ πλήρους καὶ ταχυτάτης ἐξυπηρετήσεως τῆς πελατείας.

Ὁ ρ γ ἀ ν ω σ ι ς κ αὶ ἔ ρ γ α σ ῖ α Ὑ π η ρ ε σ ῖ α ς Ο ἰ κ ο ν ο μ ι κ ῶ ν Μ ε λ ε τ ῶ ν. Ἡ Ἐμπορικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος ἐν τῇ προσπάθειᾳ τῆς νὰ ὑποβοηθήσῃ παντὶ τρόπῳ τὴν ἑλληνικὴν βιομηχανίαν καὶ νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν τῆς Χώρας προέβη ἀφ' ἑνὸς εἰς τὴν ἀναδιοργάνωσιν ὠρισμένων Ὑπηρεσιῶν τῆς καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰς τὴν δημιουργίαν νέων τοιούτων.

Οὕτω, κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, ἀναδιοργανώθη ἐκ θάθρων ἡ Ὑπηρεσία Οἰκονομικῶν Μελετῶν καὶ ἐπεξετάθη ὁ κύκλος τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς εἰς τομεῖς, τῶν ὁποίων ἡ ὑπαρξίς κατέστη ἐπιτακτικὴ μετὰ τὴν σύνδεσιν τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος.

Ἡ Ὑπηρεσία Οἰκονομικῶν Μελετῶν ἔχει ἤδη ἀναλάβει τὴν ἐκπόνησιν εὐρέος προγράμματος ἐρευνῶν ἐπὶ τοῦ βιομηχανικοῦ τομέως, πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ ἐντοπίσῃ καὶ νὰ καθορίσῃ τὰ κυριώτερα προβλήματα καὶ τὰς προοπτικάς, αἱ ὁποῖαι διαγράφονται διὰ τὴν ἑλληνικὴν βιομηχανίαν.

Μεταξὺ τῶν λειτουργιῶν τῆς Ὑπηρεσίας ταύτης περιλαμβάνονται ἡ ἐκπόνησις οἰκονομικοτεχνικῶν μελετῶν πρὸς διευκόλυνσιν νέων ἐπενδύσεων, παραλλήλως δὲ καὶ ἡ παρακολούθησις καὶ μελέτη εἰδικῶς τῶν χρηματοδοτικῶν καὶ ὀργανωτικῶν προβλημάτων τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας. Τὸ Τμήμα Οἰκονομικῶν Πληροφοριῶν, ἐξ ἄλλου, εὐρίσκεται ἤδη εἰς θέσιν νὰ παρέχῃ εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους οἰκονομικὰς πληροφορίας τόσον περὶ τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας ὅσον καὶ περὶ τῶν ἀλλοδαπῶν τοιούτων.

Τὸ νεοϊδρυθὲν τμήμα Κοινῆς Ἀγορᾶς, τὸ ὁποῖον ἀποβλέπει νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὰς ἐκ τῆς συνδέσεως νέας ἀνάγκας, ἔχει ἤδη ἐνημερωθῆ ἐπὶ τῶν δασμολογικῶν καὶ ἄλλων κανονισμῶν ὡς καὶ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ἐξελίξεων εἰς τὰς Χώρας τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος καὶ εὐρίσκεται εἰς τὴν διάθεσιν τῶν λοιπῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Τραπεζῆς, τῶν Ὑποκαταστημάτων ὡς καὶ τῶν πελατῶν αὐτῆς πρὸς παροχὴν πάσης σχετικῆς πληροφορίας καὶ βοηθείας. Τὸ δὲ ὑπὸ τοῦ Τμήματος τούτου συσταθὲν Ἀρχεῖον τῶν ἑλληνικῶν καὶ ἀλλοδαπῶν ἐπιχειρήσεων θὰ ἐπιτρέψῃ τὴν καλλιτέραν ἐξυπηρέτησιν τῶν πελατῶν τῆς Τραπεζῆς.

Πνευματικῆ καὶ Κοινωνικῆ δραστηριότητος. Ἡ Ἐμπορικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος διαπνεομένη ἀπὸ τὴν πίστιν, ὅτι ἡ παρουσία ὀργανωμένων παραγόντων τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς, ὡς εἶναι τὰ πιστωτικὰ ἰδρύματα, ὀφείλει νὰ εἶναι ἐνεργητικὴ καὶ εἰς τὸν κύκλον τοῦ πνεύματος, δίδει οὕτω πραγματοποιεῖ δημιουργικὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τὴν διαμόρφωσιν τῆς Κοινῆς Γνώμης καὶ συμβάλλει εἰς τὴν ποιότηκὴν ἀνοδὸν τοῦ ἐπιπέδου αὐτῆς, συνέχισε καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος τὴν παροχὴν ποικίλης ἐνίσχυσεως εἰς τὸν τομέα τῆς Παιδείας, τῆς Τέχνης καὶ τῆς Κοινωνικῆς Προνοίας.

Ὅπως, ἐνίσχυσεν οἰκονομικῶς πλείστα σχολεῖα, ἰδίᾳ ἀκριτικῶν περιοχῶν, συνέχισε τὰς ὑποτροφίας φοιτητῶν καὶ μαθητῶν, προεκήρυσσε βραβεῖα πρὸς συγγραφὴν ἐπιστημονικῶν μελετῶν, ἐβόηθησεν ὀργανισμοὺς φιλανθρωπίας καὶ κοινωνικῆς δραστηριότητος καὶ ἐξηκολούθησε τὴν ἐκδοσὴν τῶν γνωστῶν Ἡμερολογίων, διὰ τῶν ὁποίων καθίστανται μεθοδικῶς προσεταί εἰς τὸ μέγα κοινὸν τοῦ Ἐσωτερικοῦ καὶ τοῦ Ἐξωτερικοῦ οἱ θησαυροὶ τῆς Ἑλληνικῆς Τέχνης, γεγονός, τὸ ὅποιον ἰδιαίτερον πάντοτε ἔχει ἀπτήχησιν.

Ἐκδόσεις. Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, ἐκτὸς τοῦ Ἡμερολογίου τῆς Τραπεζῆς, τὸ ὅποιον ἀπετέλεσε καὶ πάλιν ὑψηλῆς ποιότητος ἐκδοτικὸν καὶ καλλιτεχνικὸν ἐπίτευγμα, συνεχίσθη ἡ ἐκδοσις εἰς τὴν ἑλληνικὴν καὶ ἀγγλικὴν τοῦ γνωστοῦ τριμηνιαίου Οἰκονομικοῦ Δελτίου αὐτῆς, τὸ ὅποιον ἀδιαλείπτως ἐνημερώνει ἀπὸ πενταετίας τὸν ἑλληνικὸν καὶ ξένον ἐπιχειρηματικὸν κόσμον ἐπὶ τῶν τοπικῶν καὶ διεθνῶν ἐξελίξεων, καθέριωσε δὲ καὶ εἰδικὸν κεφάλαιον διὰ τὰς εἰς τὸν χῶρον τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς σημειούμενας ἐξελίξεις, ἰδίᾳ ἐπὶ θεμάτων σχετιζομένων πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Οἰκονομίαν. Ἐπίσης ἐξεδόθη καὶ ἕτερον μηνιαῖον δελτίον εἰς τὴν ἀγγλικὴν ὑπὸ τὸν τίτλον «Notes on Foreign Trade», σκοπὸς τοῦ ὁποίου εἶναι ἡ ἐνημέρωσις τῶν εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἀνταποκριτῶν τῆς Τραπεζῆς, τῶν ἀλλοδαπῶν ἐπιχειρήσεων, τῶν ἐν γένει συναλλασσομένων μετὰ τῆς Ἑλλάδος, ὡς καὶ τῶν διεθνῶν ὀργανισμῶν περὶ ὄλων τῶν εἰς τὴν Χώραν ἐκδιδομένων νόμοθετικῶν διατάξεων. Διαταγμάτων καὶ Κανονισμῶν οἰκονομικῆς φύσεως κλπ. Ἐς τοῦτο δημοσιεύονται ἐπίσης καὶ διεθνεῖς δημοπρασίαι καὶ παρέχονται πληροφόρια περὶ τῆς ἐγκαταστάσεως ἀλλοδαπῶν ἐπιχειρήσεων ἐν Ἑλλάδι, ὡς καὶ εἰδήσεις περὶ τῶν ἐξελίξεων εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐμπόριον τῆς Χώρας. Ζωηρὸν εἶναι τὸ ἐνδιαφέρον, τὸ ὅποιον προεκάλεσε μεταξὺ τῶν παρὰληπτῶν τῆς ἡ ἐκδοσεως αὐτῆς Τραπεζῆς.

Πρὸς ἐνημέρωσιν τοῦ προσωπικοῦ τῆς Τραπεζῆς ἐπὶ τῶν ἐξελίξεων τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας καὶ τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς, ἐκδίδεται μηνιαῖον Δελτίον ἐπισκοπήσεως τῆς ἑλληνικῆς καὶ ξένης οἰκονομίας καὶ «Ἐλθέσεων ἀπὸ τὴν Κοινὴν Ἀγοράν».

Νέα Καταστήματα και Υπηρεσίες Υπαίθρου. Τò δίκτυον τῶν ἀνά τὴν Χώραν Καταστημάτων τῆς Τραπεζῆς, μετ' ἔγκρισιν τῶν Νομισματικῶν Ἀρχῶν, ἐπλουτίσθη κατὰ τὸ ἔτος 1962 μὲ δύο νέα Καταστήματα, εἰς Γλυφάδαν Ἀττικῆς καὶ εἰς Σητεῖαν Κρήτης. Οὕτω, τὰ Καταστήματα τῆς Τραπεζῆς ἀνῆλθον ἐν συνόλῳ εἰς 100. Ἐπίσης, εἰς τὰ ἤδη λειτουργοῦντα τρία Ἀνταλλακτήρια, προσετέθη κατὰ τὸ παρελθόν καὶ ἕτερον εἰς Ρόδον. Ἡ Ὑπηρεσία Ὑπαίθρου τῆς Τραπεζῆς, τέλος, ἐπεξετάθη καὶ εἰς τὴν Ὑπαίθρον τῆς πόλεως Ἡρακλείου Κρήτης, ὅπου καθιερώθη εἰδικὸν ὁρομολόγιον νέας αὐτοκινουμένης Τραπεζῆς, ἡ ὁποία προσετέθη εἰς τὰς ἤδη ἀπὸ πολλοῦ λειτουργούσας εἰς τὴν λοιπὴν Ὑπαίθρον τῆς Χώρας, ἐτέρας 13.

Τέλος, ἡ κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος, τέταρτον κατὰ σειρᾶν, λειτουργία τοῦ μονίμου περιπέτερου τῆς Τραπεζῆς εἰς τὴν Διεθνή Ἐκθεσιν Θεσσαλονίκης ὑπῆρξεν ἐπιτυχῆς, ὅπως ἐπιτυχῆς ὑπῆρξε καὶ ἡ λειτουργία τῶν ὡς ἄνω νέων Καταστημάτων, Ἀνταλλακτηρίων καὶ τῆς Ὑπηρεσίας Ὑπαίθρου.

Τραπεζικὴ μὲ ὀρφωσις καὶ ἀνάδειξις στελεχῶν. Ἡ ἀπὸ τετραετίας, διὰ τοῦ Ἰνστιτούτου Τραπεζικῆς Μορφώσεως τῆς Ἐμπορικῆς καὶ τῆς Ἴονικῆς - Λαϊκῆς Τραπεζῆς, ἀναληφθεῖσα προσπάθεια συνεχίζεται ἀποδοτικῶς. Μὲ τὴν ὁλοκλήρωσιν τῶν μαθημάτων κατὰ τὸ ἐπισκοπούμενον ἔτος 1962 ἐκλείσεν ὁ καθορισθεὶς δεύτερος διετής κύκλος σπουδῶν, τὸν ὁποῖον ἠκολούθησαν 78 ὑπάλληλοι τῶν δύο Τραπεζῶν. Εἰς τὰς προαγωγικὰς ἐξετάσεις ἐπέτυχον 50.

Ἡδη παρακολουθοῦν εἰς τὸ Β' ἔτος 53 ὑπάλληλοι - σπουδασταί. Κατὰ τὰ προγραμματισθέντα, εἰς τὸ Α' ἔτος σπουδῶν παρηκολούθησαν 41 ὑπάλληλοι ἐπαρχιακῶν καταστημάτων, ἐξ ὧν τῆς Ἐμπορικῆς 28, καὶ τῆς Ἴονικῆς - Λαϊκῆς 13, οἱ ὁποῖοι καὶ συνεπλήρωσαν 150 ὥρας διδασκαλίας, θὰ συνεχίσουν δὲ τὰ μαθήματα τοῦ Β' ἔτους κατὰ τὸ ἐπερχόμενον διδακτικὸν ἔτος.

Ἐκ τῶν ἐπιτυχῶς συμπληρωσάντων τὸ πρῶτον διετές μορφωτικὸν στάδιον, παρακολουθοῦν νέας σειρὰς μαθημάτων καὶ σεμιναρίων 205 σπουδασταί. Διὰ τοῦ νέου τούτου κύκλου τῶν μαθημάτων καὶ σεμιναρίων ἐπιδιώκεται ἡ περαιτέρω καλλιέργεια τῶν ἀποκτηθεισῶν γνώσεων καὶ ἡ εἰς τὴν τραπεζικὴν πρᾶξιν ἀξιοποίησις αὐτῶν.

Ἐπίσης, κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος ὁργανώθη σειρὰ διαλέξεων ἐπὶ θεμάτων γενικωτέρας σημασίας, πρὸς ἐνημέρωσιν τῶν σπουδαστῶν καὶ εὐρυτέρου κύκλου ὑπαλλήλων.

Ἐξ ἄλλου τὰ μαθήματα ξένων γλωσσῶν παρηκολούθησαν, κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος, 141 σπουδασταί - ὑπάλληλοι, ἐκ τῶν καταστημάτων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, ἐνῶ διὰ τὴν νέαν περίοδον ἐνεγράφησαν 225. Εἰς τὰ ἐπαρχιακὰ

καταστήματα τὰ μαθήματα ξένων γλωσσῶν παρηκολούθησαν 316 ὑπάλληλοι.

Ἰκανὸς ἀριθμὸς, ἰδίως εἰς τὰς ἐπαρχίας, παρηκολούθησεν εἰδικὰ σεμινάρια ἐπιμορφώσεως τραπεζικῶν στελεχῶν, ἀρκετοὶ ὑπάλληλοι δὲ ἀπεστάλησαν εἰς εὐρωπαϊκὰς Τραπεζὰς, πρὸς ἐνημέρωσιν ἐντὸς τοῦ κύκλου ἀνταλλαγῆς σπουδαστῶν καὶ πρὸς ἐνημέρωσιν εἰς τὰ προβλήματα τῆς μηχανογραφῆσεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Τραπεζῆς. Διὰ τῆς εἰς τὸ Ἰνστιτούτον Τραπεζικῶν Σπουδῶν ἀναπτυσσομένης μορφωτικῆς προσπάθειας ἐπιδιώκεται ἡ διευκρίνισις τῆς συστηματικῆς ὑπὸ τῆς Διοικήσεως ἐφαρμοζομένης πολιτικῆς ἀναδείξεως στελεχῶν, ἱκανῶν νὰ ἀναλάβουν εὐρυτέρας κατὰ τὴν ἄσκησιν τῶν καθηκόντων των εὐθύνας.

Στεγαστικὰ δάνεια — Ἐστιατόριον — Πα:δ:ικαὶ κατασκηνώσεις. Ἐκτὸς τῶν πάσης φύσεως ἀποδοχῶν, αἰτινες κατεβλήθησαν εἰς τὸ προσωπικόν, περὶ ὧν ἀναφερόμεθα ἄλλαχού, τὸ ἐνδιαφέρον τῆς Διοικήσεως τῆς Τραπεζῆς ὑπὲρ τοῦ προσωπικοῦ ἐξεδηλώθη καὶ κατὰ τὸ ἐπισκοπούμενον ἔτος 1962, τρίτον κατὰ σειράν, διὰ τῆς συνεχίσεως παροχῆς τῶν προγραμματισμένων στεγαστικῶν δανείων. Τὰ δάνεια ταῦτα, τὰ ὅποια, ὡς γνωστόν, εἶναι μακροχρόνια καὶ χαμηλότοκα, ἐκφάνθησαν κατὰ τὸ ἔτος 1962 τὸ ποσὸν τῶν 17,5 ἑκατομμυρίων δραχμῶν καὶ ἐχορηγήθησαν εἰς 145 ὑπαλλήλους.

Μέχρι τοῦδε ἔχουν χορηγηθῆ ἐν συνόλῳ στεγαστικὰ δάνεια εἰς 350 ὑπαλλήλους, συμποσούμενα εἰς 50 ἑκατομμύρια δραχμῶν. Ἡ χορήγησις τῶν δανείων τούτων, ἐφ' ὅσον θὰ συνεχίσῃ ἐγκρίνουσα τὴν διάθεσιν των ἡ Νομισματικὴ Ἐπιτροπὴ, θέλει ἐξακολουθήσῃ ἐπὶ δύο εἰσέτι ἔτη.

Τὸ ἐντὸς τῆς Τραπεζῆς ἐστιατόριον τῶν ὑπαλλήλων ἐξυπηρέτησε πλήρως κατὰ μέσον ὁρον 190 ὑπαλλήλους ἡμερησίως, μὲ μικρὰν τούτων ἐπιβάρυνσιν.

Εἰς τὰς ἐν Βαρυμπόμπῃ παιδικὰς κατασκηνώσεις τῆς Τραπεζῆς, ἐξ ἄλλου, 250 τέκνα τῶν ἀνὰ τὴν Χώραν ὑπαλλήλων αὐτῆς παρεθέρισαν ὑπὸ ἰδεώδεις ὁρους καὶ ὑπὸ ἰατρικὴν καὶ παιδαγωγικὴν παρακολούθησιν, ἀνευ ἐπιβαρυνσεῶς τινος τῶν γονέων των. Ἐξηκολούθησε δέ, διὰ δεῦτερον κατὰ σειράν ἔτος, ἡ κατὰ παράκλησιν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Βορείου καὶ Νοτίου Ἀμερικῆς φιλοξενία παιδιῶν ὁμογενῶν ἐξ Ἀμερικῆς, τὰ ὅποια ἔρχονται εἰς τὴν Ἑλλάδα διὰ νὰ γνωρίσουν τὴν Χώραν τῶν γονέων των.

Αὐξήσεις τοῦ μετοχικοῦ κεφαλαίου. Ἀπὸ τῆς κατὰ τὸ 1952 ἀναλήψεως τῆς Διοικήσεως τῆς Ἐμπορικῆς Τραπεζῆς ὑπὸ τοῦ νῦν Προέδρου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καθηγητοῦ Στρατῆ Ἀνδρεάδη, μέχρι τοῦ Δεκεμβρίου 1962, αἱ μὲν καταθέσεις ἀπὸ 242,5 ἑκατομμύρια δραχμῶν ἐφθάσαν εἰς 5.103 ἑκατομμύρια δραχμῶν, ἤτοι ἠξήθησαν κατὰ 21 καὶ πλέον φορές, αἱ δὲ χορηγήσεις, περιλαμβανομένων καὶ τῶν ἐγγυη-

σεων, ἀπὸ 444,8 ἑκατομμύρια δραχμῶν ἔφθασαν τὰ 5.408 ἑκατομμύρια δραχμῶν, ἦτοι ἠϋξήθησαν κατὰ 12 καὶ πλέον φορές.

Καίτοι ἡ καταπληρική πράγματι αὐξησης αὕτη τοῦ κύκλου τῶν ἐργασιῶν τῆς Τραπεζῆς ἐξυπηρετήθη μέχρι τοῦδε κατὰ τὸν πλέον ἀνετὸν τρόπον, ἐν τούτοις τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον προτείνει καὶ θέτει ὑπὸ τὴν κρίσιν τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τὴν αὐξησην τοῦ μετοχικοῦ κεφαλαίου τῆς Τραπεζῆς μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν 45.000.000 δραχμῶν.

Ἡ προτεινομένη αὕτη αὐξησης, ἐν πάσῃ περιπτώσει, θὰ παράσχῃ τὴν δυνατότητα εἰς τὴν Τράπεζαν νὰ συμβάλῃ εἰς μεγαλύτερον εἰσέτι βαθμὸν εἰς τὴν κινητοποίησιν τῶν ἑλληνικῶν παραγωγικῶν δυνάμεων καὶ τὴν οικονομικὴν ἀνάπτυξιν τῆς Χώρας ἐν ὄψει τῶν νέων συνθηκῶν, αἵτινες ἐδημιουργήθησαν ἐκ τῆς συνδέσεως τῆς Χώρας μετὰ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος.
